

សិល្បៈ

ស្នាដៃលោក

ហ៊ុន តឹមសា

មេត្តាប្រើប្រាស់សៀវភៅនេះដោយប្រុងប្រយ័ត្ន

ពាក្យលំនាំដើម

និយាយអំពីរឿងសិល្បៈល្ងង់លោម ប្រាកដ ជាមិត្តយល់ថាប្រហែល ជាមានរឿងចម្លែកអ្វី ដូចជាមានបញ្ហាមន្តអាគមគាថាអ្វីអាចកំបាំងច្រើនមិនងាយទៅល្ងង់លោមគេបាន ពីព្រោះមនុស្ស យើងចេះដឹងមានការរៀនសូត្រច្រើនមិនងាយទៅ ល្ងង់លោមគេបានដោយងាយទេ... ។ល។ ការ យល់បែបនេះវាសមរម្យហើយ ហើយវិតតែសមរម្យទៅទៀត ចំពោះ មនុស្សល្ងង់គេមិនអាចទៅល្ងង់ លោមបានដោយងាយដែរ ។

ប៉ុន្តែ ដែលហៅថាសិល្បៈល្ងង់លោមនោះគឺជា វិធីផ្តាច់ផ្តន់មនុស្សទៅតាមកាលៈទេសៈ ។ សិល្បៈល្ងង់លោមគឺជាវិធីល្ងង់លោមគឺជា មធ្យោបាយធ្វើឱ្យមនុស្សត្រូវចិត្តអនុលោមទៅតាម មនុស្សចេះ, មនុស្សល្ងង់ ក្មេងឬចាស់, ជាតិសាសនៈជាតិសាសនៈនោះ ។ល។

កុំចាំបាច់ទៅនិយាយអ្វីឱ្យវែងឆ្ងាយ គ្រាន់តែឱ្យរបស់អ្វីទៅមនុស្សម្នាក់ក៏មានសិល្បៈដែរ .... ត្រូវឱ្យរបស់ណាដែលគេចូលចិត្ត... ឱ្យត្រូវស្របតាមពេលវេលា...ឱ្យតិចឬច្រើន... ត្រូវសូរអ្នកជិត ខាងអំពីចំណុចខ្សោយនិង ចំណូលចិត្តរបស់មនុស្សដែលយើងត្រូវឱ្យ... ។ល។

និយាយឱ្យហោចទៅ សូម្បីតែអង្គុយគេនិយាយ ក៏មានសិល្បៈដែរ ។ អ្នកខ្លះគេផ្តាច់មនុស្ស ដោយគ្រាន់តែខំប្រឹងស្តាប់មនុស្សព្រោកព្រាជូនិយាយ ក៏ អ្នកព្រោកព្រាជូនោះចូលចិត្តគេ ទៅហើយ... ដូច្នោះក្នុងរឿងសិល្បៈល្ងង់លោមនេះ គឺគ្មាន អ្វីក្រៅពីយើងត្រូវដឹងចំណុចខ្សោយនិង ចំណូលចិត្តរបស់មនុស្សម្នាក់ៗនោះទេ ។ មនុស្សយើងទោះល្ងង់ឬចេះ ទោះចាស់ ឬក្មេង សុទ្ធតែ មានចំណុចខ្សោយនិងចំណូលចិត្តរៀងៗខ្លួន... បើយើងហើយជាអ្នកផ្តាច់ផ្តន់ ជា អ្នកល្ងង់លោម យើងត្រូវតែធ្វើទៅតាមចំណុចខ្សោយធ្វើ ទៅតាមចំណូលចិត្តរបស់មនុស្សនោះទៅ... បើយើងមិន ស្គាល់ឬមិនដឹង យើងត្រូវជីកសួរអ្នកជិតខាង ខំប្រឹង ស្រាវជ្រាវឡើង... សម្រេចចិត្តយកក្បួនចិត្ត សាស្ត្រណាមួយមកប្រើ ពាក្យ សម្តីយើងត្រូវទន់ភ្លន់ត្រូវឆ្លាតវៃស្គាល់កាលៈទេសៈ ត្រូវ ចេះក្តាប់ កាលៈទេសៈ ហើយក៏ត្រូវចេះបង្កើតកាលៈទេសៈដែរ ។

លុយមួយរៀល និង លុយមួយរយមានតម្លៃខុសគ្នា... បើយើងចេះសិល្បៈ «ឱ្យ» លុយមួយ រៀលមានតម្លៃប៉ុនលុយមួយរយ ផ្ទុយទៅវិញបើយើងមិនចេះសិល្បៈ «ឱ្យ» ទេលុយមួយរយមាន តម្លៃប៉ុនលុយមួយរៀល ។

តាមយោបល់យើង កូនសៀវភៅ «សិល្បៈល្ងង់លោម» នេះដើម្បីអនុវត្តឱ្យបានផលល្អ គេ ត្រូវហាត់ពត់ចិត្តខ្លួនឯង មុននឹងនិយាយឬប្រកែកអ្វី មួយ អ្នកណាទៅតាមកាលៈទេសៈ តែ សំខាន់ទៅទៀតត្រូវយល់សណ្តានចិត្តឱ្យអស់ នូវ មនុស្សទាំងឡាយណា ដែល ស្គាល់ឬនិយាយជា គូរសន្ទនាជាមួយនឹងយើងផង ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៧៤
ហ៊ុន គឹមស៊ី

ក្នុងការជំរុញការគ្រប់គ្រងអ្នកណាចាញ់ ឬអ្នកណាឈ្នះទេ

ក្នុងពេលបាយថ្ងៃត្រង់បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមលោកលើកទីពីរមកបន្តិច លោក កាណីស៊ី បានទទួលមេរៀនយ៉ាងសំខាន់ក្នុងឆាកជីវិតរបស់គាត់ ដោយសារមានភ្ញៀវ រួមតុម្នាក់បាននិយាយថា: “មានទេព្រាមួយកាន់កាប់ព្រៃវាសនារបស់យើង ដោយ យើងមិនអាចប្រកែកប្រែនាំបាន! ពាក្យនោះគឺនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ” ។

កាណីស៊ីយល់ថា គាត់ នេះនិយាយខុស គាត់នេះយល់ច្រឡំ កាណីស៊ី ដឹងប្រាកដយ៉ាងនេះ ។ ដើម្បី បង្ហាញនូវការចេះដឹងច្រើនជាងភ្ញៀវរួមតុនោះ ឬដើម្បីបង្ហាញភាព សំខាន់ ប៉ុនប្រសប់របស់ខ្លួន កាណីស៊ីបានធ្វើការកែតម្រូវដោយគ្មានអ្នកណាគេយល់ព្រម ឬចង់អោយ ខ្លួនកែតម្រូវនោះសោះ ។

កាណីស៊ី និយាយថា: “ពាក្យខាងលើមិនមែននៅក្នុងព្រះគម្ពីរទេ! គឺជាពាក្យរបស់អ្នកកវីសាកេសបែរទេតើ?” ។ ភ្ញៀវ ចូលរួមមិនព្រមទទួលហើយប្រកែកយកឈ្នះថា: គឺ ជាឃ្លាមួយនៅក្នុងព្រះគម្ពីរពិតប្រាកដ ។ លោកឯងថាជាគំនិតរបស់អ្នកកវីណា នោះគឺខុសស្រឡះ ... ។

កាណីស៊ីឆ្លើយ នែ! ខ្ញុំដឹងច្បាស់ណាស់លោក ... នៅខាងស្តាំដៃខ្ញុំនេះគឺជា លោក ក្រាំ ម៉ុង ជាមិត្តភក្តិចាស់របស់ខ្ញុំ គាត់ នេះរៀនសៀវភៅចេះចាំមាត់នូវគំនិត របស់ លោកសាកេសបែរច្រើនណាស់. ឥឡូវខ្ញុំសូមគាត់ល្បួងមើលតើអ្នកណាខុស អ្នកណាត្រូវ ។

លោកក្រាំម៉ុងកេះជើងខ្ញុំធ្វើជាសញ្ញាជាច្រើនលោកហើយ គាត់ និយាយថា: “បងកាណីស៊ី ឯងខុសហើយ ... នែ! បងឯណោះទេដែលនិយាយត្រូវ ... ពាក្យនោះគឺ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរពិតមែន” ។

ដល់ពេលបែកជួរលាគ្នា កាណីស៊ី ដើរជាមួយ ក្រាំង ម៉ុងហើយនិយាយសួរថា: «ខ្ញុំនៅចាំច្បាស់ថាឃ្លាដែលគាត់និយាយនោះគឺជាឃ្លារបស់ កាសេបែរណា!» ។

ក្រាំងម៉ុងឯកក្បាលហើយឆ្លើយថា “វាត្រូវហើយ ... ! អ្នកណាគេក៏ដឹងដូច្នោះដែរ ប៉ុន្តែអម្បាញ់មិញយើងនៅក្នុងការដឹកស៊ីសប្បាយ ហើយ មិនត្រូវប្រកែកយកចាញ់ឈ្នះនាំឱ្យគេខឹងហើយស្អប់យើងនោះទេ ! យើងប្រកែកអញ្ចឹងទៅ តើ យើងបានចំណេញអ្វីខ្លះ ! តើគាត់នឹងរាប់អានយើងឬទេ ហេតុអ្វីក៏យើងមិនទុកមុខមាត់ឱ្យគាត់នឹងខ្លះផង ក្នុង ការស៊ីដឹកជាមួយគ្នា ។ គាត់ នឹងអត់សូរយោបល់កាណីស៊ីឯងផង ចុះហេតុ អ្វីក៏យើងទៅប្រកែកប្រណាំងធ្វើអ្វី កុំ នាំបង្ករឿងជាមួយនឹងអ្នកណាទាំងអស់ ។

កាណីស៊ីយល់ថា: មិត្ត សម្លាញ់នោះបានស្លាប់បាត់បង់ជីវិតទៅហើយប៉ុន្តែយោបល់ល្អនៅរស់រវើកជួយដាស់តឿនមនុស្សរាល់ថ្ងៃ ... ។ កាណីស៊ីនៅក្នុងពេលនោះ ត្រូវការយោបល់ជាជំនួយបែបនេះណាស់ ពីព្រោះថា: កាល ដែលណីស៊ីនៅពីក្មេង គេ ចូលចិត្តនិយាយប្រកែកកែតម្រូវ ជាមួយនឹងបងគេណាស់ ចំពោះ ពួកម៉ាកទាំងអស់សុទ្ធតែនិយាយប្រកែកគ្នាយ៉ាងតឹងសរសៃកនៅសាលារៀន គ្មាន ការប្រកែកប្រណាំងណាដែលគ្មានមុខ កាណីស៊ីឡើយ ។ កាណីស៊ីបានរៀនទ្រឹស្តីកត្តវិជ្ជា (Logique) វិធីដោះស្រាយចោទឆ្លើយ បន្ទាប់ មកកាណីស៊ីបានបង្រៀនមុខវិជ្ជាវិចារវិទ្យា (Dialectque) ពេលនោះហើយដែលកាណីស៊ីយល់ឃើញថា: ការចូលចិត្តប្រកែកប្រណាំងយកចាញ់ឈ្នះគឺជារឿងផ្ដេសផ្ដាសមួយ ដែល មនុស្សលោកទាំងអស់គ្នាត្រូវបានចៀសវាងទើបបាន

ល្អ ។ ក្នុង ១០ដងមាន ៩ដងហើយ មនុស្សដែលចៀសវាងការប្រកែកប្រណាំង យក ឈ្នះយកចាញ់ គេសុទ្ធតែឱ្យត្រូវទាំងអស់ ។

ក្នុងការប្រកែកប្រណាំង ការពិតវាគ្មានអ្នកណាម្នាក់ចាញ់ អ្នក កណាម្នាក់ឈ្នះទេ ... ពីព្រោះថាៈ បើមិត្តប្រកែកចាញ់គេ គឺវាចាញ់ទៅហើយ ... ប៉ុន្តែបើមិត្តប្រកែកឈ្នះគេក៏វានៅតែចាញ់ គេដដែលដែរ ... ។ ព្រោះហេតុអ្វី? ពីព្រោះថាៈ បើមិត្តប្រកែកឈ្នះគេម្នាក់ អ្នកនោះចាញ់មិត្ត គេយល់ថាខ្លួនគេខ្សោយជាងមិត្ត គេបាត់មុខមាត់កិត្តិយស គេក្តៅក្រហាយខឹងសម្បារ ហើយគេហើយក៏មិនយល់ថាយោបល់របស់មិត្តជាគំនិតល្អណាស់ដែរ គេ នៅតែរក្សាគំនិតយោបល់ខុសរបស់គេ គេ មានទៅរល់អីនឹងមិត្ត ! ឥតប្រយោជន៍នាំឱ្យគេស្អប់ គ្មានបានការអីសោះ ។

នៅក្នុងអង្គការធំៗខាងធានារ៉ាប់រងគ្រោះថ្នាក់ បណ្តាភ្នាក់ងារទាំងអស់ ត្រូវគោរពបញ្ជានេះ « មិនត្រូវប្រកែកប្រណាំងយកចាញ់ឈ្នះគ្នាជាដាច់ខាត » ។ មិន មែនការប្រកែកកែវែកកែប្រែទើបគេជឿយើងនោះទេ! បើចង់អូសទាញមនុស្ស គឺគេមិនត្រូវប្រកែកកែវែកកែប្រែរកខុសត្រូវទាល់តែសោះ ... ។

កាណីស៊ីមានសិស្សម្នាក់ឈ្មោះ ប៊ៅទ្រីក ។ សិស្ស នេះស្នូតបូតសាមញ្ញធម្មតា ប៉ុន្តែ ចូលចិត្តប្រកែកប្រណាំងគ្នាណាស់ ... ។ គាត់ នោះធ្វើជាអ្នកតំណាងក្នុងការលក់ដូរឡាន ... ប៉ុន្តែគាត់នោះគ្មានលក់ដាច់បានឡានមួយសោះ ពីព្រោះតែគាត់ចូលចិត្តប្រកែកជាមួយនឹងអ្នកទិញឡាន ... អ្នកទិញគេខឹងហើយដើរចេញទៅវិញអស់ ។ ការ ពិតក្នុងរឿងនេះ មិន មែនគេនិយាយអំពី ការ បង្រៀនមនុស្សឱ្យចេះនិយាយទេ តែជួយ ទៅវិញគេនិយាយអំពីការប្រុងប្រយ័ត្នមាត់ក ... ។ ដល់មានបទពិសោធន៍ច្រើនទៅទើបប៊ៅទ្រីក បាន ក្លាយទៅជាអ្នកលក់ឡានមួយយ៉ាងពូកែ ដោយមានពាក្យសម្តីដូចតទៅៈ កាលណាមានភ្ញៀវទិញឡាន ភ្ញៀវសួរ នេះឡានអ្វី? ម៉ាកអ្វី? ។ ប៊ៅទ្រីកៈ ឡានកាំមីញ៉ុងម៉ាក «ហ្វ» ។ ឡាន នេះអន់ណាស់ ឱ្យខ្ញុំទទេក៏ មិនយកផង .... ម៉ាកប៊ីស្ទបានល្អមែនទែន ... ។ ប៊ៅទ្រីកៈ ម៉ាកប៊ីស្ទល្អ មែនលោក លោកមានប្រសាសន៍មិនខុសទេ .... ។ ដូច្នោះភ្ញៀវនោះត្រូវតែចប់គ្មាន អ្វីនិយាយទៀតទេ! បន្ទាប់មកទើប ប៊ៅទ្រីកនិយាយសរសើរពីម៉ាក «ហ្វ» ម្តង ។ល។

មានមួយពេលនោះ ភ្ញៀវ ចូលមកនិយាយសរសើរ ឡាន ម៉ាកមីស្ទ ខ្ញុំប្រកែកខំប្រឹងនិយាយសរសើរម៉ាក «ហ្វ» ទំរាំតែបញ្ចប់គ្មានបានការ ហើយភ្ញៀវនោះស្អប់ខ្ញុំថែមទៀត ។

លោក FRANKLIN បាននិយាយថាៈ “យើងប្រកែកប្រណាំងយកឈ្នះអាចធ្វើឱ្យគេស្ងៀមបាន ប៉ុន្តែបានប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ? មធ្យោបាយបែបនេះមិនអាចនាំឱ្យគេយល់ព្រមតាមយើង ដោយត្រជាក់ចិត្តឡើយ” ដូច្នោះមិត្តត្រូវជ្រើសរើសយកប្រការណាមួយក្នុងប្រការទាំងពីរគឺៈ ក) ឈ្នះគេយើងបានក្លែងក្លាងសប្បាយ រីករាយចិត្តខាងផ្លូវសម្តីនិយាយ ... ខ) បានគេស្មោះត្រង់យល់ព្រមតាមយើង... ត្រូវរើសយកមួយ ពីព្រោះថាបើយើងចង់យកទាំងពីរប្រការតែម្តងគឺវាលំបាកណាស់ ។

មានកាសែតមួយក្នុង បុស្តកថាបានកំណត់ចំណាំថាៈ
«ទីនេះគឺជាកន្លែងសម្រាកលេងសប្បាយរបស់ Willian Joy អស់មួយជីវិតរបស់គាត់ គាត់គិតតែការពារយោបល់របស់គាត់យ៉ាងក្លាហាន គាត់យល់ត្រូវក្នុងជីវិតរបស់គាត់ ប៉ុន្តែ គាត់យល់ត្រូវក្តី គាត់ក៏នៅតែស្លាប់ដូចគេឯងដែរ គ្មានខុសពីគេឯងឡើយ...» ។

វាពិតប្រាកដមែន ! មិត្តឯងមានយោបល់ល្អ ការពិតយើងយល់រាប់រយពាន់ដង យើងការពារយោបល់របស់យើងយ៉ាងក្លាហាន ប៉ុន្តែវាក៏ជាការឥតប្រយោជន៍ទៅវិញ ពីព្រោះយើងមិនអាចកែប្រែយោបល់អ្នកដទៃបានដូច្នោះ ទោះយោបល់ល្អ ឬយោបល់អាក្រក់ក្តីក៏ដូចតែគ្នាដែរ ។

ក្នុងការចលនានយោបាយច្រើនឆ្នាំ Willaun MC Adoo លោកប្រកាសថា (ទ្រឹស្តីមិនអាចឈ្នះមនុស្សល្ងង់បានទេ) ចំពោះមនុស្សល្ងង់គេត្រូវទន់ភ្លន់ ហើយចិត្តសាស្ត្រ ផ្អែមល្អែមបន្តិច ។ ទោះមនុស្សល្ងង់ឬមនុស្សចេះ មានតម្រូវវិជ្ជាច្រើនយ៉ាងណាក៏ដោយ តែ ដល់គេខឹងហើយ គេមិនងាយទទួលនូវយោបល់ត្រូវរបស់យើងទេ មានតែនិយាយមិនល្អ ធ្វើឱ្យគេបាក់មុខមាត់ប៉ុណ្ណោះដែលគេងាយនឹង ទទួលយកនូវពាក្យទូន្មានរបស់យើង ។

ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ លោកបានមានពុទ្ធដីការដែរថា (អកុសលមិនអាចឈ្នះអកុសលបានទេ អវិជ្ជាក៏មិនអាចឈ្នះអវិជ្ជាបានដែរ) បានសេចក្តីថា គេ មិនឱ្យយកកំហឹងទៅទល់នឹងកំហល់ទេមានតែបុណ្យទេ ទើបឈ្នះបាប ។ ការជជែកប្រកែកយកឈ្នះចាញ់មិនអាច បំបាត់នូវការភាន់ច្រឡំយល់ខុស ។

ក្នុងពេលស្តីបន្ទោសនាយទាហានក្មេងៗ ដែល ប្រកែកគ្នា លោក Lincoln និយាយថា (អ្នកណាចង់ឱ្យខ្លួនឯងជឿនលឿនបានមិនដោយបាច់ខាតពេលវេលានឹងប្រកែកគ្នាគឺត្រូវ ហាត់រំងាប់ចិត្តប្រកែកចង់យកឈ្នះចាញ់ប៉ុណ្ណោះ) ។ សូមទុកផ្លូវឱ្យឆ្កែវាដើរទៅទើបវាប្រសើរជាង យើងទៅប្រជែងប្រណាំងជាមួយនឹងឆ្កែទាល់តែវាខាំយើងនោះ ។ ដូច្នោះ បើចង់ផ្តាប់ផ្តុនមនុស្សឬ ល្ងង់ លោមមនុស្សឱ្យតាមយើងគឺត្រូវអនុវត្តទ្រឹស្តី (ដើម្បីឈ្នះការប្រកែកប្រជែងគ្នា គឺ គេត្រូវជៀសវាង កុំ ទៅជិតការប្រកែកប្រណាំងទាំងនោះ) ។

របៀបធ្វើឱ្យគេខឹង គេស្អប់ និងវិធីចៀសវាង

កាលដែលលោក Roosevelt នៅធ្វើជាប្រធានាធិបតីនៅឡើយលោកបានទទួលស្គាល់ថា: ក្នុងការពិនិត្យពិចារណាមួយរយដង គាត់ យល់ថា មាន តែ ៧០ដង ប៉ុណ្ណោះទេដែលយល់ត្រូវ នេះ ចំពោះសមត្ថភាពរបស់គាត់ ។ សូម ជម្រាបថា លោក Roosevelt ជាមនុស្សមានបញ្ញាកំពូលនៅក្នុង សតវត្សទី ២០ ហើយគាត់យល់ដូច្នោះ បើមនុស្សយើងវាមានការខ្វះខាត ខាងសតិបញ្ញាច្រើន យើងក៏មិនគួរចាត់យោបល់យើង ថាជាយោបល់ត្រូវទាំងអស់ហើយយោបល់ណាដែលផ្ទុយពីយើង ថាជាយោបល់ខុស ឬកាន់ច្រឡំដែរ ។

មិត្តមានមធ្យោបាយច្រើនណាស់ ដើម្បីបញ្ចេញបង្ហាញប្រាប់គេឯងថា: គេនោះយល់ខុស ឬ យល់ច្រឡំផ្ដេសផ្ដាស ! ។ ឧទាហរណ៍ដូចជា គ្រាន់ តែសម្លឹងមើល ពេបមាត់ សម្លេងនិយាយញាក់ ស្មារ កាយវិការអ្វីបន្តិចប៉ុណ្ណោះវាមានន័យដូច មិត្តបាននិយាយប្រាប់ថា ! គេយល់ខុសដូច្នោះដែរ ។

ប៉ុន្តែ តើគេយល់ព្រមថាគេខុសដូចមិត្តសន្និដ្ឋានឬទេ? ថាទេ! ពីព្រោះមិត្តបានវាយចំការ ស្រឡាញ់ ។

ខ្លួន Amour propre របស់គេ បានវាចំចំណុចខ្សោយ នឹងសតិបញ្ញារបស់គេហើយ ។ ដូច្នោះ មានន័យថា មិត្ត វិញឱ្យគេប្រឆាំងនឹងមិត្តវិញមិនមែនមិត្តធ្វើឱ្យគេកែប្រែមកតាមយោបល់របស់មិត្ត ឡើយ ។ មិត្ត បានធ្វើឱ្យគេខឹង គេ ស្អប់រួចទៅហើយ ទោះបីជាមិត្តនាំយកមកនូវទ្រឹស្តីទាំងឡាយរបស់ Platon ឬក៏ Emmanu មកស្រោចលើក្បាលគេ ក៏គេមិនទទួលតាមយោបល់មិត្តដែរ ។

គេមិនគួរគប្បីចាប់ផ្ដើមរឿងឡើង ហើយនិយាយថា “ខ្ញុំនឹងបញ្ជាក់ប្រាប់លោកឱ្យបានដឹង ច្បាស់ថា ... ខ្ញុំនឹងវែកញែកឱ្យឃើញច្បាស់ថា ... និយាយបែបនេះមានន័យថា យើង នេះគ្រាន់បើ ជាងគេ ពូកែជាងគេបញ្ញាជាងគេ គេដំទៃទៀតសុទ្ធតែអន់ សុទ្ធតែល្ងង់ ... ។ បើ មិត្តមិនទាន់ទាំង បង្ហាញយោបល់ផង ហើយ មិត្តបានធ្វើឱ្យគេអន់ចិត្ត ឱ្យគេប្រុងស្មារតីប្រឆាំងមកវិញ ចុះធ្វើ ម៉េចនឹង មិត្តអូសទាញឬល្ងង់លោមគេបាន? ក្នុងករណីងាយសោះ ហើយនៅតែមិនងាយនឹងល្ងង់លោមអូស ទាញគេបាន ចុះទំរាំ តែគេមានចិត្តខឹង គេគំមិត្តទៅហើយនោះ គឺជាការឥតប្រយោជន៍ ហើយនាំឱ្យ អាម៉ាសថែមទៀត ។

បើចង់បញ្ជាក់រឿងអ្វីមួយ គេត្រូវប្រើវិធីលេងសម្ដីឱ្យតក់ម៉ក់ទន់ភ្លន់ អាថ៌កំបាំង កុំឱ្យគេយល់ បានថា យើងមានបំណងចង់រុញគេឱ្យ ទៅដល់កន្លែងណាឱ្យសោះ ។

មិត្តគប្បីអនុវត្តតាមវិធី អស់នេះរបស់អ្នកកវីឈ្មោះល្បី « បង្រៀនកុំឱ្យមានឫកពារជាអ្នក បង្រៀនគេ » « ពន្យល់រឿងអ្វីមួយ តែធ្វើឱ្យដូចជាយើងរំលឹករឿងចាស់មួយ ដែលគេភ្លេច » ។

លោក Lord Chesterfield បាននិយាយនឹងកូនថា « កូនឯងត្រូវឱ្យឆ្លាតជាងគេ បើ អាចធ្វើ បាន ប៉ុន្តែកូនមិនត្រូវធ្វើឱ្យពួកគេដឹងថាកូន ឯងឆ្លាតវៃជាងគេឡើយ » ។

ឥឡូវនេះ គេបែបដូចជាមិនហ៊ាន ជឿនូវប្រការទាំងឡាយទាំងពួងណា ដៃ លគេបានជឿ តាំងពី ២០ឆ្នាំកន្លងមកហើយ លើក លែងតែក្បួនមេលេខចេញ ។ ក្នុង ពេលអានទ្រឹស្តីរបស់ Einstein គេកើតចំលូងថា ក្បួនមេលេខ មិនអាចត្រឹមត្រូវទៅទៀតបាន ។ កាល ពីមុនសូក្រាតបានដាស់ តឿន សិស្សនៅ athènes ថា: “ខ្ញុំមិនដឹងពិតប្រាកដតែប្រការមួយទេ គឺខ្ញុំមិនដឹងអ្វីទាំងអស់” ។

បើដូច្នោះតើគិតធ្វើដូចម្តេច ឥឡូវ? មានធ្វើម៉េច? មានតែផ្លូវមួយគឺកុំឱ្យមានគំនិតចេះតែយល់ថា គេយល់ខុស គេភាន់ច្រឡំឱ្យសោះ ធ្វើបានបែបនេះគឺបានប្រយោជន៍ច្រើន ។

បើមានមនុស្សម្នាក់យល់ប្រការមួយថាត្រូវ ដែលក្នុងពេលនោះមិនយល់ថាខុស ហើយប្រការនោះវាពិតជាខុសមែន ប៉ុន្តែ មិត្តភក្តិប្តីនិយាយ ខ្ញុំមិនហ៊ានថាយោបល់លោកខុសទេ ! ហើយខ្ញុំក៏មិនហ៊ានថាយោបល់របស់ខ្ញុំត្រូវដែរ ... ពីព្រោះខ្ញុំធ្លាប់មានការភាន់ច្រឡំច្រើនលើកច្រើនសារមកហើយ បើ ខ្ញុំយល់ខុស ខ្ញុំនឹងកែប្រែក្រោយ ប៉ុន្តែក្នុងរឿងនេះ យើងទាំងអស់គ្នាគួរបានពិចារណារួមល្បួងមើល តើវាយ៉ាងណាទៅដែរ ? និយាយបែបនេះទើបបានល្អហើយគេស្រឡាញ់រាបអាន ។

គេបានសួរលោក Stefan son ជាអ្នកស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ លេខ១១ ក្នុងឆ្នាំដែលនៅជិតផ្ចិតផែនដី ក្នុងកំឡុង ៦ឆ្នាំ ដែលស៊ីសុទ្ធតែសាច់ គោ ជីក ទឹកត្រជាក់ គាត់បាននិយាយប្រាប់គេ អំពីការសាកល្បងពិសោធន៍នោះគេបានសួររបញ្ជាក់គាត់ថា: «តើការសាកល្បងនេះដើម្បីបញ្ជាក់រឿងអ្វី?» ។ គេ មិន អាចភ្លេចនូវចម្លើយរបស់លោក Stefan son បានទេ «អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រគេមិនដែលហ៊ានបញ្ជាក់រឿងអ្វីណាមួយឡើយ គេ គ្រាន់តែខំប្រឹងស្រាវជ្រាវរកបាតុភូត ដែលវាកើតលេចឡើងតែប៉ុណ្ណោះ...» ។

យើងត្រូវមានចម្លើយបែបនេះ ទើបវាសមហើយនាំឱ្យអ្នកស្តាប់គេរីករាយ គេពេញចិត្តហើយគេយល់ថា អ្នក ដែលចេះច្រើនគឺជាអ្នកគួរសម ។ មិត្ត ត្រូវយល់សណ្តានចិត្តរបស់មនុស្សថា បើសិនណាជាគេយល់ខុស គេយល់ច្រឡំហើយមិត្តនិយាយចំៗ ភ្លាមៗ នៅ កណ្តាលចំណោម គឺពិតជាបរាជ័យមិនខាន ។ យើង គប្បីពិចារណាថា: មិន សូវមានមនុស្សណាដែលមានការពិចារណាឱ្យបានច្បាស់ត្រឹមត្រូវ ភ្លឺស្វាងគ្រប់ដប់ គ្រប់ពេលវេលានោះទេ ពីព្រោះ ភាគច្រើន យើង មានគំនិតនិងចិត្តលំអៀង ភាគច្រើនយើងមានសេចក្តីច្រណែននិន្ទនា សង្ស័យ ខ្លាចញញើត ស្អប់ខ្ពើម ឈឿយកោងកាចវានាំឱ្យយើងងងឹត ហើយជាពិសេសមនុស្សខ្លះ មិន សូវចូលចិត្តរើៗដក់ដាល់គំនិតរបស់ខ្លួនទៀតផង ។ ហេតុ ដូច្នោះហើយ បាន ជាបើមិត្តមានទម្លាប់និយាយទៅនិយាយមកដដែលៗ អំពីកំហុសរបស់មនុស្សម្នាក់ គឺមិត្តកំពុងតែធ្វើខ្លួនមិត្តឱ្យទៅជាសត្រូវរបស់អ្នកនោះឯងហើយ ។

លោកសាស្ត្រាចារ្យ James Harvey Robinson បាននិយាយថាមនុស្សយើងតាមធម្មតាចូលចិត្តផ្លាស់ប្តូរគំនិតរបស់ខ្លួនឯង ដោយគ្មានការស្តាយស្រណោះអ្វីបន្តិចបន្តួចដែរ ។ ប៉ុន្តែ ផ្ទុយទៅវិញប្រសិនណាបើ មាន អ្នកណាមួយទិៀននូវគំនិតនោះថាខុសឬភាន់ច្រឡំ ... គឺយើងប្រឆាំងជំទាស់ភ្លាម ... នេះហើយគឺជាសភាពចិត្តស្រាល របស់ មនុស្សយើង ... យើងចង់បោះចោលគំនិតចាស់នោះទៅហើយ តែ គ្រាន់តែមានមនុស្សមកទិៀន ទៅជាខឹងសប្បាយហើយប្រឹងការពារគំនិតនោះទៅវិញ ។ ការពិតមនុស្សការពារគំនិតខុសពីខ្លួន មិនមែនមកពីវាសំខាន់មានតម្លៃនោះទេ តែវានាំឱ្យខូចមុខមាត់ បាត់ កិត្តិយស ប៉ះពាល់ដល់ការស្រឡាញ់ខ្លួន Amour propre ទៅជាខឹងហើយការពារទៅវិញ ។ មនុស្សយើងវាមានខ្លួន ដែលគេតែងតែហៅថា អាត្ម័ន Lemor ឬ «អញ» នេះធំណាស់ អ្វីណាប៉ះពាល់ដល់អញសុទ្ធតែក្តៅក្រហាយ នាំឱ្យមានការជម្លោះបាក់បែកទាំងអស់ ។ មនុស្ស យើងចេះខឹងកាលណាគេបង្គាប់ញយៗ គេ ថាកូនយើងមិនល្អ យើងក៏ខឹង ។ គេ ថានាឡិកាយើងដើរយឺតមិនល្អ យើង ក៏ខឹង ។ គេ ថាគំនិតរបស់យើងមិនល្អ យើង ក៏ខឹង.... ដូច្នោះយើងត្រូវយល់ថា: ពាក្យថា ទ្រឹស្តី គឺវាគ្មានអ្វីជាការពិតប្រាកដទេ .... គេនិយាយថាឱ្យស្របតាមកាលៈទេសៈ តាម លក្ខណៈតាមសណ្តានចិត្តរបស់មនុស្សឱ្យបានផលប្រយោជន៍ ... បែបនេះគេហៅថាទ្រឹស្តីទៅ ។

មានម្តងខ្ញុំនឹងឃើញ កាលនោះខ្ញុំបានទិញរ៉ាំងននមួយធំ សម្រាប់បាំងបន្ទប់ ដែលគេបោកខ្ញុំ ដោយលក់ តម្លៃយ៉ាងថ្លៃ ... ។ ខ្ញុំយកទៅបាំងបានប៉ុន្មានថ្ងៃ ស្រាប់តែមានមិត្តនារីខ្ញុំម្នាក់មកលេង ខ្ញុំ បានបង្ហាញរ៉ាំងននដែលខ្ញុំបានទិញយ៉ាងថ្លៃនោះ ។ មិត្ត នារីខ្ញុំស្រែកហើរឡើង ដោយ សម្លេងរិះគន់ ថា «ថ្លៃម៉្លេះ! អ្នកណាគេដែលទិញរ៉ាំងននអីចឹងថ្លៃដល់ម៉្លឹង?» ។

ការពិតវាដូច្នោះមែន ខ្ញុំទិញនេះវាថ្លៃបន្តិច ពីព្រោះគេបោកខ្ញុំ ... ខ្ញុំមានកំហុស តែក៏ខ្ញុំមិនចង់ ស្តាប់ ពាក្យមិត្តនារីខ្ញុំដែលរិះគន់នោះដែរ ។ ខ្ញុំទៅជាខំនិយាយសរសើររ៉ាំងនននោះថាល្អ ថាសំខាន់ ដែលខ្ញុំបានទិញជ្រុលទៅហើយនោះ ។ បន្ទាប់មកមានមិត្តនារីម្នាក់ទៀតមកលេង នាងខំប្រឹងសម្លឹង រ៉ាំងនននោះហើយនិយាយសរសើរថា ខ្ញុំ ចេះទិញបានរ៉ាំងននល្អមានតម្លៃថ្លៃច្រើន ក្នុង ពេលនោះ ខ្ញុំ សប្បាយចិត្ត ហើយមានប្រតិកម្មទៅជានិយាយថា «មែន! រ៉ាំងនននេះថ្លៃបន្តិច យើងទិញនេះ ខ្លះខ្លាយលុយកាកបន្តិចហើយ តាមត្រូវមិនគួរទិញវាទេ» ។

កាលណាយើងមានកំហុស យើងអាចទទួលកំហុសស្ងាត់ស្ងៀមបានដោយខ្លួនឯង ។ ប៉ុន្តែ យើងក៏អាចទទួលកំហុសបាន នៅ ចំពោះមុខអ្នកដទៃដែរដរាបណាអ្នកនោះឯងចេះនិយាយពន្យល់ ឱ្យបានទន់ភ្លន់សមរម្យត្រូវចិត្ត ។ ពីព្រោះអ្វី? ពីព្រោះថា ខ្លួន យើងបានសប្បាយចិត្ត មានកិត្តិយស នឹងទទួលកំហុសនោះដោយក្លាហាន ... ប៉ុន្តែបើយើងបង្ខំគេ ឱ្យ ទទួលយកកំហុសទាំងទងទិស បាក់មុខបាក់មាត់ គេពិតជាមានប្រតិកម្មមិនល្អបញ្ហាសមកវិញហើយ ។

Horace Greely ជាអ្នកបោះពុម្ពផ្សាយមួយយ៉ាងល្បីល្បាញ ទាំងកាសែតទាំងសៀវភៅ ... ។ គាត់នោះបានបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅ កាសែតដើម្បីប្រឆាំងនឹងមាតិកាសេចក្តីយោបាយរបស់លោក Lincoln គាត់ទិញមាតិកាសេចក្តីយោបាយគ្រប់បែបយ៉ាង ប្រើគ្រប់មធ្យោបាយ កំហែងគំរាម រិះគន់ ចំអក កំប្លែង រាល់ ថ្ងៃរាល់ខែ សង្ឃឹម ថាលោក Lincoln នឹងដួរមាត់ តែផ្ទុយទៅវិញគ្មានបានផលសោះ បណ្តាការទិញមាតិកាសេចក្តី រិះគន់ និយាយពាក្យទ្រគោះបោះបោក មិន អាចធ្វើឱ្យគេផ្លាស់ចិត្តគំនិតបានទេ! មានតែការនិយាយស្រួលបូល ត្រឹមត្រូវ សមរម្យ ទន់ភ្លន់ ប៉ុណ្ណោះ ទេគេសប្បាយចិត្តយល់ស្របតាម យើង ។

មិត្តទាំងអស់គ្នាចង់ឱ្យអ្នកដទៃស្តាប់ខ្លួនទេ គេ គោរពយកចិត្តទុកដាក់នឹងខ្លួន ជាបឋមត្រូវ ទម្លាប់ហាត់ចិត្តរិះគន់ ទិញទៀន គេពេក កុំចូលចិត្តនិយាយបង្គាប់គេពេក ត្រូវ គោរពពាក្យសម្តីនឹង យោបល់របស់អ្នកដទៃផង ។

ដើម្បីពិចារណារឿងនេះ មិត្តអ្នកគប្បីអានកូនរឿងនេះបន្តិច
លោក ស ពីងលោក ម៉ាហូមី រៀបចំផែនការធ្វើម៉ាស៊ីនថ្មីមួយ ។ លោក ម៉ាហូមីគូប្លង់បង្ហាញ
លោក ស ហើយលោក ស ក៏យល់ព្រមតាម ។ លោក ម៉ាហូមី បញ្ជាក់ម្នាក់រៀបចំតាមប្លង់ ។

មិនសុខមិនស្ងៀម លោក ស បាន យកប្លង់នោះទៅបង្ហាញពួកម៉ាកគាត់ ដែលជាការនាំឱ្យ កើតរឿងឡើង ។ ពួកម៉ាកគាត់អាខ្លះថាវែងពេក អ្នកខ្លះថាខ្លីពេក ខ្លះថាធំពេក មិនល្អ មិនសម ។ ថា ទាស់ត្រង់នេះ ទាស់ ត្រង់នោះ គ្រប់បែបយ៉ាងទាល់តែ លោក ស ក្តៅក្រហាយ ហើយនិយាយ ប្រកែកមិនព្រមយកម៉ាស៊ីនតាមប្លង់នោះ ។

លោក ម៉ាហូមី ពិនិត្យ មើលសព្វគ្រប់គ្រឿងម៉ាស៊ីន ឃើញ ថាល្អសមរម្យ ដែលលោក ស និង ពួកម៉ាកគ្មានដឹងអីទាំងអស់នោះ ចេះតែថាផ្តេសផ្តាស ។ ប៉ុន្តែលោក ម៉ាហូមី មិននិយាយថាគេផ្តេស ផ្តាសទេ ខ្លាចគេអន់ចិត្តគេខឹងសម្បារ គាត់ទៅជាធ្វើទៅសួរ លោក ស ទៅវិញ ។

គ្រាន់តែឃើញលោក ម៉ាហ្វីមី លោក ស ស្ទុះមកនិយាយថា៖ ឥឡូវលោកគិតយ៉ាងម៉េច រឿង ម៉ាស៊ីនខ្ញុំនេះ?

លោក ម៉ាហ្វីមី និយាយ មួយៗថា «លោកចង់ធ្វើយ៉ាងណាខ្ញុំក៏ធ្វើតាមពីព្រោះខ្ញុំស៊ីលុយ លោក ខ្ញុំត្រូវតែធ្វើតាមចិត្តលោកទាំងអស់ ។ ប៉ុន្តែត្រូវឱ្យមានអ្នកទទួលខុសត្រូវផង ! បើលោកថាធ្វើ របៀបខ្ញុំមិនល្អទេ ត្រូវ ធ្វើតាមរបៀបលោកវិញ គឺខ្ញុំធ្វើតាម តែ លោកត្រូវទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការខូច ឬខុស លោកកុំអាលទៅជឿពាក្យមនុស្ស ដែលគ្រាន់តែនិយាយបង្ហាប់គេ ហើយ មិនចេះធ្វើ មិន ទទួលខុសត្រូវបន្តិចបន្តួចសោះ! ។ ចំណែកខ្ញុំវិញខ្ញុំយល់ថា៖ ម៉ាស៊ីនរបៀបខ្ញុំវាហើយសម ហើយ មានរូបខ្ញុំជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ ... ។ លោក ស នៅស្ងៀម សម្លឹងបាត់ខឹង ហើយ ក៏ដូរយោបល់ មកតាមលោក ម៉ាហ្វីមី ទៅវិញ ។ល។ និយាយ សង្ខេបមកយើងយល់ថា៖ ចង់ ឱ្យគេតាមយើង មុន ដំបូងគេដែលទៅទិញទិញ រិះគន់ និយាយបង្ហាប់គេភ្លាមៗ នោះទេ គេត្រូវនិយាយឱ្យស្រួល ឱ្យទន់ តែ ឱ្យឆ្លាតវាងវៃ ហើយមិនត្រូវយល់ថា យោបល់អ្នកដទៃសុទ្ធតែខុសទេ ។

« ត្រូវគោរពយោបល់របស់អ្នកដទៃ កុំអាលថាយោបល់គេខុស ឬច្រឡំឱ្យសោះ » ។
អនុវត្តបាន នឹងបានជ័យជំនះល្អប្រសើរ ។

វិធានរបស់សូក្រាត

កាលណាមិត្តចង់ឱ្យអ្នកស្តាប់ណាមួយ ជឿទៅតាមមិត្ត ជាបឋមនៅក្នុងបញ្ហានិយាយ មិត្តមិនត្រូវយកបញ្ហាណាដែល អ្នកស្តាប់នោះមានទស្សនៈខុសនឹងមិត្តឡើយ ។ គឺថាមិត្តត្រូវជ្រើសរើសយកចំណោទណា ដែលអ្នកស្តាប់នឹងមិត្តមានទស្សនៈត្រូវគ្នា ។ ហើយ ម៉្យាងទៀត មិត្តត្រូវខំប្រឹងឆ្លើសកកាយនូវចំណុចណាដែលអ្នកស្តាប់នោះគេចូលចិត្តដូចគ្នា តែ យើងត្រូវចេះនិយាយបង្វែរបន្តិចឱ្យទៅតាមវត្ថុបំណងត្រឹមត្រូវរបស់យើង ។

មិត្តត្រូវខំប្រឹងនិយាយបែបណា ឱ្យអ្នកស្តាប់នោះ ឆ្លើយថា «ត្រូវ» «ពិតមែន» បើស្តាប់ឆាប់ឆ្លើយ គឺកាន់តែល្អ ប៉ុន្តែ មិនត្រូវនិយាយ បែបណាដែលធ្វើឱ្យអ្នកស្តាប់ត្រូវក្បាល ហើយឆ្លើយថា «ខុស» ថា «ទេ» នោះឡើយ ។ នៅក្នុង សៀវ «ធ្វើម្តេចអូសទាញសកម្មភាពមនុស្ស» លោកសាស្ត្រាចារ្យ Overstreet បាននិយាយថា ពាក្យចម្លើយមួយម៉ាត់របស់អ្នកស្តាប់ថា «ទេ» មួយម៉ាត់គឺចិត្តចិត្តផ្លើមរបស់គេមិនកែប្រែ ទោះបីបន្ទាប់ពីអ្នកនោះឯងយល់ថា គំនិត របស់គេវាខុស ក៏ គេមិនងាយកែប្រែតាមយើងដែរ ពីព្រោះគេស្រឡាញ់ខ្លួនគេ Amour Propre ។ ហេតុដូច្នោះហើយ ក្នុងការនិយាយស្តីមុនដំបូង មិត្តត្រូវខំប្រឹងរើសសម្តីយ៉ាងណា កុំ ឱ្យអ្នកស្តាប់គេជំទាស់ ធ្វើ ឱ្យគេយល់ព្រមសិនធ្វើឱ្យគេចូលចិត្តនឹងយើងសិន រឿង ខុសត្រូវល្អអាក្រក់ កុំអាលយកមកនិយាយ ពីព្រោះវានៅក្នុងដំណាក់កាលទី២ ឬទី៣ ដល់ ៤ ឯនោះទេ ។

ដាក់ពាក្យសួរមួយឃ្លា ដើម្បីឱ្យអ្នកស្តាប់ឆ្លើយថា «មាន» ឬ «ត្រូវ» ... គឺជាបញ្ហាមួយមិនលំបាកប៉ុន្មានទេ ចុះហេតុ អ្វីក៏មានមនុស្សច្រើនគ្នាមិនព្រមធ្វើតាមរបៀបនោះទៅ? ការពិតមនុស្សណាដែល បង្ខំគេឱ្យតាមគំនិតរបស់ខ្លួន ឬធ្វើ ឱ្យគេខឹង ដើម្បីឱ្យគេដើរតាមខ្លួន គឺជាមនុស្សនោតគ្មានចិត្តសាស្ត្រអ្វីបន្តិចសោះ គឺ ផ្ទុយទៅវិញ ធ្វើឱ្យគេរិតតែលេងតាមខ្លួនទៅវិញទេតើ! ។ បើ ចង់ឱ្យគេតាមយោបល់យើង យើងត្រូវនិយាយល្អ និយាយឱ្យគេសប្បាយ និយាយឱ្យគេយល់ថា ផ្លូវគេដើរនោះវាខុស វាគ្រោះថ្នាក់... ទើបញ្ចប់គេដើរតាមយើងដោយពេញចិត្ត ហើយស្មោះត្រង់ផងដែរ ។

ក្នុងការនិយាយ បើមិត្តនិយាយឱ្យអ្នកស្តាប់អន់ចិត្ត ... គេឆ្លើយថា «ទេ» រួចទៅហើយ ... ទំរាំតែគេសប្បាយចិត្ត គេយល់ព្រមតាមមិត្តគឺមិត្តត្រូវប្រើពេលវេលា ប្រើសតិ បញ្ហាអស់ច្រើនណាស់ទើបយកមកបានវិញ ។

សូក្រាតគេបានធ្វើគេការមួយ ដែល មនុស្សយើងគ្រប់គ្នា តាំងពីជាង ២ - ៣ សតវត្សកន្លងមកហើយនៅតែមានតម្លៃ ហើយជាពិសេស ក្នុងវិស័យ ចិត្ត សាស្ត្រសព្វថ្ងៃនេះ ក៏ គេនៅតែសរសើរថា ជាបញ្ហាដ៏សំខាន់មួយក្នុងមេរៀនចិត្តវិទ្យា ។

តើវិធីរបស់គាត់នឹងយ៉ាងណាទៅ? គេអ្នកជិតខាងរបស់អ្នកមានដែលបានឮគាត់និយាយពាក្យថា: «អ្នកឯងយល់ខុស យល់ច្រឡំ» ឬទេ? ។ ចំពោះមនុស្សផ្សេងមាននិយាយ តែសូក្រាតមិនដែលនិយាយពាក្យនោះដល់ម្តងឡើយ ។ វិធាន របស់សូក្រាត មុន នឹងនិយាយ គាត់ត្រូវរៀបចំគំនិតយ៉ាងណាឱ្យអ្នកស្តាប់មុនដំបូង ត្រូវឆ្លើយថា «មាន» ឆ្លើយថា «ត្រូវ» សិន ។ រួចបន្ទាប់មកបន្តិចម្តងៗ គាត់រៀបដំណើររឿងអូសទាញអ្នកស្តាប់ឱ្យទៅតាមគាត់ដោយមិនដឹងខ្លួន ហើយ នៅតែឆ្លើយថា «មាន» ថា ត្រូវ ជានិច្ច... ភាសាខ្មែរយើងក៏និយាយដែរថា: "សន្សឹមៗកុំបំបោល..." ការនិយាយអូសទាញគេ ការនិយាយ ឱ្យគេជឿ យើង ត្រូវធ្វើម្តងបន្តិចៗធ្វើយ៉ាងណា ឱ្យ អ្នកស្តាប់គេឆ្លើយថា: «ត្រូវហើយ» តាំងពីដើមទីក្នុងការនិយាយដំបូង ។

មនុស្សលោកយើងចង់បានអ្វី ?

មិត្តចង់បានពាក្យមួយឃ្លាមួយម៉ាត់ ដែល ជាស្នេហ៍មុខ ឬ ស្នេហ៍មាត់ អាចធ្វើឱ្យចប់ការឈ្លោះប្រកែកគ្នា អាចធ្វើឱ្យគេស្រឡាញ់រាប់អាចយើងដែរឬទេ? ពាក្យទាំងនោះ គ្មានអ្វីចម្លែកទេ! គឺពាក្យ «មាន» «ត្រូវហើយ» (ពិតហើយ) (ល្អណាស់) ឬថា (បើខ្ញុំនៅក្នុងឋានៈដូចលោកវិញ ខ្ញុំក៏ធ្វើយ៉ាងនោះដែរ) ។ល។ ប្រើ ពាក្យទាំងអស់នេះ ទោះ បីមនុស្សកាចសាហាវយោឃោយោរបៀបណាក៏បែរជាស្លូតបូតត្រឹមត្រូវមកវិញដែរ ។ ក្នុង ការនិយាយនេះគេត្រូវឱ្យប្រកពារស្របគ្នានឹងការនិយាយនោះផង បើមិនដូច្នោះទេ គេនឹងថា មិត្តបញ្ជោរគេ ហើយគេនឹងរកវិធីបំផ្លាញមិត្តទៅវិញ ។

ឧទាហរណ៍ដូចជាឈ្មោះមេចោរ Aleapone ជាដើមបើមិត្តទទួលឥទ្ធិពលចិញ្ចឹមដូចវា ទទួលការអប់រំដូចជាវា ទទួល របៀបរស់នៅដូចវា ម៉្លេះ មិត្តក៏ដូចវាដែរ គឺ រស់នៅក្នុងគុកដូច្នោះពីព្រោះគឺឪពុកម្តាយវានេះហើយ អ្នក ដែលរស់នៅទាក់ទងជិតខាងនឹងវានេះហើយ ដែល បណ្តាលឱ្យមានឥទ្ធិពលដល់រូបវាដូច្នោះ ។

មិត្តមិនមែនជាមនុស្សកាច គឺ មកពីឪពុកម្តាយមិត្តគាត់មិនជាមនុស្សកាចសាហាវ ។ ជំនឿរបស់មិត្តមិនឱ្យមិត្តគោរពសត្វគោ ឬ សត្វពស់ក៏មកតែអំពីមិត្តមិនមែនជាមនុស្សកើតនៅម្តុំទន្លេ Brahmapon Tra ឯប្រទេសឥណ្ឌាដែរ បើ កើតនៅម្តុំនោះក៏ជឿដូចតែគ្នា ... ។ ដូច្នោះ បើយើងបានល្អយើងកុំអាលអួតអាង ហើយទៅមើលងាយអ្នកដទៃ កុំ ថាគេល្ងង់ គេឆោត គេខុស ឱ្យសោះ ។ ផ្ទុយទៅវិញ គេត្រូវ អាណិតអាសូរគ្នាទៅវិញទៅមក ពីព្រោះ ការអប់រំរបស់គ្នាខុសពីយើង ។ មនុស្សយើងល្អអាក្រក់សខ្មៅ វា ស្រេចតែពីឥទ្ធិពល នៃការអប់រំ និងការសេពគប់ទេ គ្មាន មនុស្សណាកើតមកបានល្អ ឬ បានអាក្រក់ស្រាប់ៗទេ សូម្បី តែរៀនអក្សរ បើមិត្តមិនខំប្រឹង មិត្តក៏អានអក្សរមិនដាច់ដែរ ។

មនុស្សយើងរស់នៅក្នុងលោក ស្ទើរតែទាំងអស់គ្នាសុទ្ធតែត្រូវការឱ្យគេយល់ខ្លួន ឱ្យ គេរាប់អានយកចិត្តទុកដាក់ដល់ខ្លួន បើ មិត្តធ្វើឱ្យគេពេញចិត្ត គេនឹងគោរពមិត្តភ្លាម ។ មិន មានពិចារណារឿងតូចមួយនេះទេ?

កាលណាយើងដើរទៅប៉ះនឹងស្រ្តីម្នាក់ យើងសម្លឹងមើលគេ ស្រ្តីនោះនឹងលូចដេរមិត្តនៅក្នុងពោះមិនខាន ហើយអ្នកខ្លះទៀតហ៊ាន និយាយភ្លាមៗនៅចំពោះមុខទៀតផង ។ ផ្ទុយ ទៅវិញ បើមិត្តរស់រាយនិយាយគួរសម សុំទោសគេ ភ្លាមដោយសភាពជាអ្នកដឹង គេនឹងសប្បាយចិត្តដាក់មិត្ត គេនិយាយរាក់ទាក់ស្និទ្ធស្នាល ហើយបើគេកំពុងតែជក់បារីផង គេនឹងអញ្ជើញមិត្តយកបារីមួយមិនខាន ។ និយាយសង្ខេបមកយើងយល់ថា បើយើងមានកំហុស ហើយនៅមុខគេ ដើម្បីសារភាពកំហុស ។ ចំណែកឯមនុស្សនោះវិញ បើសិនណាជាគេមានកំហុសអ្វី គេក៏សារភាពទទួលកំហុសរបស់គេចំពោះ មុខយើងដែរ ។ ពីព្រោះថាយើងមានទឹកចិត្ត យកចិត្តទុកដាក់គេ ហើយគេក៏មានទឹកចិត្តយកចិត្តទុកដាក់ដល់យើងដែរ ។

អ្នកចម្រៀងជើងឯកមួយឈឺឡើងច្រៀងមិនបាន នៅ ក្នុងពេលដប់លាងមួយយ៉ាងធំជាកិត្តិយស ។ អ្នក ផ្តើមបុណ្យមានចិត្តសាស្ត្រ ស្គាល់ចិត្តអ្នកជម្ងឺមកនិយាយបបោសអង្អែលអ្នកជម្ងឺ រត់ខ្វែងដៃខំរកថ្នាំមកដាក់ឱ្យជា ទោះ បីនាំអ្នកជម្ងឺធ្វើពុតជា ឈឺ .... ទើបញ្ចប់អ្នកផ្តើមបុណ្យបានជ័យជំនះ ដោយនាំអ្នកចម្រៀងល្បីនោះទៅច្រៀងទាល់តែបាន ។ ផ្ទុយ ទៅវិញ បើអ្នកផ្តើម

បុណ្យនិយាយមិនស្រួល មិន ចេះបច្ចេកទេសល្ងង់លោមមនុស្សទេ គឺ បរាជ័យក្នុងពេលជប់លៀង ។ ដូច្នោះ កាលដែលយើងយកចិត្តទុកដាក់នឹងគេ ថ្នាក់ថ្នមសួរនាំពីនេះពីនោះ ក៏ ជាសិល្បៈមួយនៅក្នុង ការល្ងង់លោមមនុស្សដែរ ។

ត្រូវចេះក្តី៖ ជម្រុញចក្ខុវិញ្ញាណនឹង ការចង់ដឹងរបស់មនុស្ស

ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ កាសែត Phi adelphie Evening Bulletin ត្រូវជនមួយក្រុម មាត់ អាក្រក់បានមូលបង្កាច់ថា «កាសែតនេះគ្មានសំខាន់អីសោះ គ្មាន អត្ថបទច្រើន មាន សុទ្ធតែសេចក្តី ប្រកាសយោសនា គ្មានបានប្រយោជន៍ដល់អ្នកអានទេ» ។

ចាងហ្វាងកាសែតត្រូវចាត់ការភ្លាម ដើម្បីទប់ ទល់នឹងការយោសនានោះ ! តើត្រូវធ្វើ ដូចម្តេច?

ទីចាត់ការត្រូវបោះផ្សាយនូវសៀវភៅមួយផ្សេងទៀត បូករួមទាំងកាសែតនូវអត្ថបទ សំខាន់ ៗ ឱ្យច្រើនសម្រាប់អ្នកអាន ហើយលោកឱ្យថោកជាងមុន ។

ការកែទម្រង់បែបនេះ បាន គេសរសើរច្រើនដែរ ពីព្រោះគេ ឃើញមានអត្ថបទច្រើនហើយ ល្អៗ ។ សៀវភៅ នោះហើយវាយក្បាលទៅលើជនណាដែលដើរនិយាយបង្កូចបង្កាច់ ដោយ អាកប្បកិរិយាទន់ភ្លន់ ជាងទ្រឹស្តីអ្វីទៅទៀត ។

មានរោងចក្រច្រើនទៀត ប្រើមធ្យោបាយដូចកាសែតនេះដែរ ។ អ្នក ខ្លះលក់ម៉ាស៊ីនត្រជាក់ ម៉ាក Electrolux ចង់ឱ្យអ្នកទិញឃើញច្បាស់នូវគុណភាព ម៉ាស៊ីនដែលដើរហើយគ្មានឮសម្លេង... គេ ខំប្រឹងកេះដៃកេះឱ្យឆេះដើម្បីស្តាប់សម្លេងក្នុងពេលដែលម៉ាស៊ីនត្រជាក់កំពុងតែដើរ ។

មានហាងលក់ម្ហូមួយ លក់ដាច់ណាស់ ពីព្រោះតែនៅក្នុងម្ហូកនោះមាន រូបហត្ថលេខារបស់ ស្ត្រីចម្រៀងម្នាក់យ៉ាងល្បីជួនមក ។

អ្នកយោសនាលក់ឥវ៉ាន់ ខំប្រឹង ពិចារណាធ្វើឱ្យកូនក្រមុំចេះដើរ ចេះឈរ ចេះលេងប៉ាហ្គី ដើម្បីប្រមូលមនុស្សឱ្យជឿតាមខ្លួន និងទិញឥវ៉ាន់របស់ខ្លួន ។ អ្នកអិតសក់ ខំប្រឹងយោសនាទៅតាម អ្នកអិតសក់ អ្នក ដាក់ធ្មេញ អ្នកធ្វើទឹកក្រូច អ្នក លេងគុនល្ខោន ក៏ ចេះតែខំប្រឹងរកមធ្យោបាយ តែរៀងៗខ្លួន ដើម្បីនិយាយយោសនាឱ្យគេជឿ ឱ្យគេមករកខ្លួន ... ។ល។

មនុស្សពីរនាក់កូកែបំផុតក្នុងការលក់ដូរ បាន យល់ប្រមជាមួយគ្នាសរសេរសៀវភៅមួយ និយាយអំពីសិល្បៈប្រមូលភ្ញៀវអ្នកទិញឥវ៉ាន់ ... ។

គេបានយកខ្សែភាពយន្តនោះទៅបញ្ចាំងឱ្យទស្សនិកជន មើល លេងនៅគ្រប់កន្លែងដើម្បីយោសនា ឱ្យគេយកចិត្តទុកដាក់ ។

សេចក្តីត្រូវការចង់បង្ហាញការពិត ឬយោសនាឱ្យគេដឹង ដើម្បីគេយកចិត្តទុកដាក់ វា ជាបញ្ហា មួយសំខាន់ណាស់ ហើយ បើយើងធ្វើឱ្យគេចេះចង់ដឹង ចង់ឮអំពីរឿង ដែលយើងចង់បង្ហាញនោះ ទៅទៀត គឺវា ជាបញ្ហាមួយកាន់តែសំខាន់ទៅទៀត ។ ការបញ្ចាំង កុនគឺធ្វើឱ្យគេចង់ដឹង ការយោស នាតាមវិទ្យុមានសម្លេងភ្លេងគឺចង់ឱ្យគេចង់ដឹង ដូច្នោះ ការដែរ ធ្វើឱ្យគេចង់ដឹងនេះវាជាបញ្ហាសំខាន់ ដែលយើងទាំងអស់គ្នាត្រូវធ្វើ តាមអ្នកលក់ដូរដើម្បីល្ងង់លោមមនុស្ស ។

មនុស្សម្នាក់ធ្លាប់ស៊ីពងទាចៀន គេ ចៀនដាក់ខ្លាញ់ត្រឹមត្រូវ ដាក់គ្រឿងសព្វគ្រប់ អ្នក នោះ ស៊ីឆ្អែតហើយសរសើរគេថាចេះចៀនឆ្ងាញ់ ។ ម្នាក់ ទៀតចេះចៀនពងទាដៃឬ ដាក់ គ្រឿងគ្រប់មុខ

ដូចគ្នា តែអ្នកក្រោយនេះចេះរៀបចំល្អមើលនៅក្នុងបាន បន្ថែមមានពណ៌ក្រហម សខៀវចម្រុះនៅលើ បាន មានសភាពដូចជាផ្កាអ្វីមួយ ម្រាមដៃគាត់កាន់ម្ហូបស្អាត មុខមាត់ក៏ស្អាត គួរ ឱ្យស្រឡាញ់ ។ ម៉្លោះហើយអ្នកចៀនពងទារក្រោយនេះ វាកាន់តែឆ្ងាញ់ជាងមុនទៅទៀត ពីព្រោះ គាត់ចេះសិល្បៈ ទាក់ទាញចក្ខុវិញ្ញាណរបស់មនុស្ស ។ ដូច្នោះ ក្នុងការល្អលោមមនុស្ស មនុស្ស ត្រូវចេះបច្ចេកទេស និងសិល្បៈអូសទាញភ្នែក មនុស្ស និងបណ្តុះនូវគំនិត ស្រមៃរបស់ មនុស្សទៀតផង ។

ចង់បានផលច្រើនត្រូវចេះបង្កើតការប្រឡង ប្រជែង

ពាក្យចាស់ថា «ធ្វើបានល្អ ត្រូវ បានទទួលការសរសើរ ធ្វើបានអាក្រក់ត្រូវបានទទួល ការស្តីបន្ទោស» ។ ជា ការពិតណាស់ នៅក្នុង អង្គការមួយ ដែល មានមនុស្សច្រើនធ្វើការ ជាធម្មតាវា មានមនុស្សខ្ជិល មនុស្សមិនខ្ជិល មនុស្សពូកែ និងមនុស្សមិនពូកែ នៅឡាយលំដាប់គ្នា ។ អ្នក ត្រូវពិនិត្យ បើគ្មានសិល្បៈល្អលោមមនុស្ស មនុស្ស ដែលធ្វើការនៅខាងក្រោមបង្គាប់វាត្រលប់ទៅជាខ្ជិល ហើយមិនពូកែទាំងអស់គ្នា ។ ហេតុអ្វី ? ពីព្រោះថា អ្នក ឧស្សាហ៍ធ្វើការច្រើនមិន បាន គេ សរសើរលើកទឹកចិត្តអ្វីសោះ... អ្នកនោះអន់ចិត្តហើយឧស្សាហ៍តទៅទៀត គឺ ធ្វើការល្មមៗ កំដរ អ្នក ខ្ជិលទៅវិញ ។ អ្នក ចេះដឹងគ្មានបានគេសរសើរលើកទឹកចិត្តអ្វីសោះក៏អន់ចិត្ត ហើយធ្វើជាល្អ ដូច គេឯងទៅវាស្រួលជាង ពីព្រោះ អ្នកល្អនឹងអ្នកខ្ជិល ក៏ គ្មានត្រូវគេរករៀងស្តីបន្ទោសរកហេតុស្តី បន្ទោសអ្វីដែរ ។

ឧទាហរណ៍នៅក្នុងហាងមួយ ម្ចាស់ ហាងបានស្តីបន្ទោសអ្នកត្រួតពិនិត្យ ថា « លោកមិនរក វិធីណាឱ្យកម្មករធ្វើការបានផលច្រើន ជឿន លឿនទៅមុខបន្តិចសោះ? » ។ អ្នក ត្រួតពិនិត្យឆ្លើយថា ខ្ញុំអស់តម្រូវហើយមិនដឹងជានិយាយយ៉ាងម៉េចទេ ខ្ញុំ ប្រើអស់មធ្យោបាយ មានតាំងពីនិយាយ សរសើរ និយាយដាស់តឿន និយាយបន្ទោស កំហែងដេញចោលទៀត តែនៅដដែល ។ ម្ចាស់ហាង មើល លោកឱ្យដឹងខ្ញុំម្តង ! ។

- ថ្ងៃនេះពួកគេចាក់ចូលពុម្ពបានប៉ុន្មានដង?
- បាន៦ដង ៗ ។
- គ្មាននិយាយអ្វីទាំងអស់ ម្ចាស់ហាងយកដីសត្វសលើដីលេខ ៦ហើយ ដើរទៅបាត់ ។

ដល់ពេលពួកយប់មកធ្វើការ គេសួរម្តងថា « តើលេខ៦នេះជាអ្វី? » អ្នកផ្សេងទៀតឆ្លើយថា « ម្ចាស់ហាងមកហើយគាត់សួរថា ចាក់ ពុម្ពបានប៉ុន្មានដង? ពួកខ្ញុំឆ្លើយថាបាន ៦ដង ហើយ គាត់ក៏ សរសើរលេខ ៦នោះនៅលើដីទៅ » ។

ថ្ងៃក្រោយមកទៀត ម្ចាស់ហាងបានមកហើយរកលេខ៦មិនឃើញដោយមានអ្នក ណាលុបបាត់ទៅ គាត់ ក៏សរសើរលេខ ៧ឡើងវិញ ។ ពួក ក្រុមផ្សេងមកធ្វើការឃើញលេខ ៧ បែប ក្តៅក្រហាយ ថាពួកមុនចង់ចាញ់ចង់ឈ្នះគ្នា ពួក ក្រោយធ្វើការយ៉ាងប្រឹងប្រែងហើយលុបលេខ ៧ ដាក់លេខ ១០ទៅវិញ ។ ចេះ តែឡើងម្តងបន្តិចៗ មិន យូរប៉ុន្មាន រោងចក្រនោះក៏មានដំណើរយ៉ាង ស្រួល ហើយជឿនលឿនជាងគេឯងទៅទៀត ។

និយាយសង្ខេបមក ក្នុងការល្អលោមមនុស្សឱ្យប្រឹងប្រែងធ្វើការឱ្យបានច្រើន គេមិនភ្លេច ទេ នូវ ការមួយគឺគេចាត់ឱ្យមានការប្រឡងប្រជែងគ្នា (emulation) ។ ប៉ុន្តែ សូមបញ្ជាក់ថា មិន មែន ប្រណាំងប្រជែងបែបថោកទាបខំប្រឹងរកផង ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ឬរកលុយកាក់ផ្ទាល់ខ្លួននោះទេ ។

ការខំកែផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន គេមិនបាច់ប្រឡងប្រជែងទេ ពីព្រោះចំពោះខ្លួនគេ គឺគេត្រូវខំប្រឹង ។ នេះ យើងនិយាយអំពីផលប្រយោជន៍រួម ឬផល ប្រយោជន៍ក្រុមដែលមានមនុស្សច្រើន ធ្វើការឱ្យ ស្មើដៃគ្នា ដើម្បីផលប្រយោជន៍ទាំងអស់គ្នា ។

ត្រូវចេះលោកស្អុយមនោសញ្ចេតតម្តងខ្ពស់របស់គេ

មេចោរប្លន់ស៊ិនចំណីយ៉ាងល្បីល្បាញ នៅលើរថភ្លើងគឺឈ្មោះ Jesse James ។ គាត់នេះដើរ ប្លន់លុយកាក់យ៉ាងច្រើននៅតាមធនាគារនានា ហើយ មកចែកចាយឱ្យអ្នកស្រុកក្រីក្រដើម្បីយកទៅ លោះស្រែចំការមកវិញ ដែលគេបានបញ្ចាំក្នុងពេលខ្វះខាត ។ គាត់នេះពិតជាយល់ថា ខ្លួនគាត់មាន ឧត្តមគតិខ្ពង់ខ្ពស់ ។

ការពិតមនុស្សនៅជុំវិញគាត់ គេ ខ្លាចគោរពគាត់ណាស់ ពីព្រោះ គេបានឮស្រាលដោយសារ គាត់ច្រើន ។

លោក Pierpont Morgan បានពិចារណាហើយយល់ឃើញថាអំពើរបស់មនុស្សកើតឡើង ដោយបុព្វហេតុពីរយ៉ាង៖ បុព្វ ហេតុទីមួយដែលគេលាក់ទៅបាត់នោះ គឺ ជាបុព្វហេតុពិតប្រាកដ ចំណែកឯបុព្វហេតុទីពីរដែលគេនិយាយចេញមកនោះមានសភាពល្អប្រពៃគួរឱ្យសរសើរ... ។

កាលណាគេប្រព្រឹត្តអំពើអ្វីមួយ ឬគេពិចារណាអំពើប្រការណាមួយគេត្រូវគិតទៅដល់បុព្វ ហេតុពិត ! កាលណាបើយើងបានដឹងនូវបុព្វហេតុពិតរបស់គេហើយ មិត្តក៏មិនត្រូវឆ្កើសកាយធ្វើអ្វី ដែរ ។

ប៉ុន្តែ មនុស្សយើងម្នាក់ៗ សុទ្ធ តែមានចិញ្ចឹមនូវគោលគំនិតឬ ឧ ត្តមគតិមួយជាពិតប្រាកដ ម្ល៉េះហើយបានជាគេចូលចិត្តឱ្យវាទៅពូនខាងក្រោយ បុព្វ ហេតុល្អប្រពៃ ។ ហេតុ នេះដើម្បីធ្វើឱ្យ ប្រភេទនេះចូលចិត្ត មិត្ត ត្រូវតែលើកស្ទួយសរសើរធ្វើឱ្យមនុស្សប្រភេទនេះចូលចិត្ត មិត្ត ត្រូវតែលើក ស្ទួយសរសើរនូវបុព្វហេតុទីពីរ របស់គេបាននិយាយចេញ មកក្រៅនោះទៅបានហើយ ។

មធ្យោបាយនេះ តើ មិត្តជឿទេថា គេអាចយកមកប្រើនៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចឬជំនួញបានឬ ទេ ? បាន!

មានម្ចាស់វីឡាមួយ នៅសល់បួនខែទៀត បានអស់កំណត់ដែលគេនិយាយចុះសម្រុងគ្នាក្នុង ការជួលផ្ទះ ។ ប៉ុន្តែ អ្នកចូលគេសុំឈប់ជួល គេ ចេញទៅទៀតដោយមិនបានសងប្រាក់ចំនួន ៤ខែ នៅសល់នោះ ។ ម្ចាស់វីឡានោះខឹងណាស់ពីព្រោះត្រូវខាត ទំរាំមានមនុស្សជួលតទៀត ត្រូវទុកផ្ទះ ឱ្យនៅទំនេរយូរខែ ។ កាល ពីមុនៗ បើមានករណីបែបនេះខ្ញុំប្តឹងភ្លាម ឱ្យសងលុយ៤ខែដែលមិននៅ ហើយបានចុះក្នុងខសន្យា ប៉ុន្តែខ្ញុំនិយាយជាមួយនឹងគាត់ ... ។

លោក អាំ! ខ្ញុំបានទទួលដំណឹងថា លោក គិតចេញពីផ្ទះ នេះមុនថ្ងៃកំណត់៤ខែ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំមិន បានស្មានថាលោកនឹងចេញពិតមែននោះទេ ។ ច្រើនឆ្នាំមកហើយ ក្នុង ការរស់នៅខ្ញុំធ្លាប់បាន ពិនិត្យគេ ... ដល់មកលោកខ្ញុំយល់ថាលោកជាមនុស្សមួយរូបគោរពសម្តី គោរពកិត្តិយស ... ឥឡូវខ្ញុំ យល់ថា ខ្ញុំពិនិត្យខុស ខ្ញុំស្តាយណាស់ នេះលោកកាប់ដៃខ្លះចោលទៅ ... ។

ខ្ញុំស្នើរនឹងលោកថា៖ ខ្ញុំ សុំឱ្យលោកពិចារណាបួនដប់ថ្ងៃទៀតសិនទៅ ។ ដល់ ចុងខែ លោក យកលុយមកបង់ថ្លៃផ្ទះហើយលោកនៅតែសុំចេញទៀត ... សុំលោកចេញទៅចុះកុំភ្លេចថា សំបុត្រ ខសន្យាលោកមានរក្សាទុកមួយសន្លឹក ។

ដល់ចុងខែអ្នកជួលផ្ទះសម្រេចចិត្តថា នៅ តទៅទៀត ឱ្យ អស់ខសន្យា... ពីព្រោះគេយល់ថា មានតែមធ្យោបាយនេះទេ ទើបរក្សារកិក្ខិយសបានតទៅ ។

អ្នកនិពន្ធ អ្នក កាសែត មិន មែនសុទ្ធតែយកលុយទៅទិញខ្វែរក្បាលកេបានទេ ប៉ុន្តែ បើយើង ចេះនិយាយបែបណា ឱ្យត្រូវនឹងឧត្តមគតិ ត្រូវ ចំណុចចិត្តរបស់គេ គឺ គេជួយសរសេរភ្លាមដោយ ស្មោះត្រង់ ។

មនុស្សមកជួយធ្វើការយើងនៅពេលបុណ្យទានអ្វីមួយ តាមត្រូវគេយកឈ្នួលយ៉ាងច្រើន ... ប៉ុន្តែដោយសារគេមានចិត្តបុណ្យ គេ មកធ្វើបុណ្យគេមានឧត្តមគតិខាងបុណ្យទាន ឆ្ពោះ ហើយគេ គ្រាន់តែទទួលទានបាយ មួយចម្អែតប៉ុណ្ណោះជាការស្រេច ។

និយាយសង្ខេបមក ដើម្បីល្ងង់លោមគេឱ្យតាមគំនិតយើង វាមានសិល្បៈមួយដែរ ដែល យើងបានជូនឧទាហរណ៍មួយពីរ នៅ ខាងលើ គឺថា យើង ត្រូវចេះឆ្លៀតយកចំណុចល្អ របស់ គេ ដើម្បីជម្រុញគេ គឺ ចិត្តសម្បុរសរបស់គេចិត្តមេត្តាឧត្តមភាពគតិខ្ពង់ខ្ពស់ និងការយកចិត្តទុកដាក់ អាណិតអាសូរ ឈឺចាប់ចង់ដឹងជួយយកអាសារ ។

ត្រូវវិធីនេះអាចជួយមិត្តធ្វើការធំផ្តុំ

សូមមិត្តចាំប្រការនេះថាទោះបីជាអ្នកជិតខាងនឹងយើងគេមានកំហុសអ្វី ឬកាន់ច្រឡំឆ្គាំ ឆ្គងម្តេចម្តាត្តិ យើងត្រូវយល់ថានោះឯងមិនទាន់ប្រាកដជា គាត់ ដឹងកំហុសរបស់ខ្លួនទេ! ហេតុដូច្នោះ កំហុសទម្លាក់ទោសទៅដាក់ឱ្យគាត់... ។

បើមិត្តធ្វើបានយ៉ាងនេះហើយ ! បើមិត្តយល់អស់សន្តានចិត្តរបស់គេហើយ មិត្ត គឺជាមនុស្ស ឆ្លាត ហើយក៏ទៅជាមនុស្សកម្ររកបានផង ។

អ្នកនៅជិតខាងរបស់យើង ដែលគេបានធ្វើផ្តេសផ្តាសពីព្រោះវាមានហេតុមានន័យរបស់វា យើងកុំអាលនិយាយអំពីរឿងខុសត្រូវសិន ។ បើ មិត្តខំប្រឹងរកឱ្យឃើញនូវបុព្វហេតុលាក់កំបាំង របស់គេទៀត ។ មិត្ត ត្រូវដាក់ខ្លួនមិត្តឱ្យចូលនៅក្នុងនាទីរបស់មនុស្សនោះសិន ហើយ មិត្តនឹង ដោះស្រាយរបៀបណា? ធ្វើបានបែបនេះ មិត្តមិនសូវខាតពេលវេលា ហើយ ក៏មិនសូវក្រហាយ ឈឺចាប់នឹងអ្នកណាដែរ ។ ជាពិសេស ទៅទៀត មិត្តបានជឿនលឿនមួយកម្រិត នៅ ក្នុងការល្ងង់ លោមអូសទាញមនុស្ស ។

អ្នកប្រាជ្ញចិត្តសាស្ត្រ ម្នាក់បាននិយាយថា ល្ងង់ មើល! យើងខំប្រឹងពិចារណាខ្លួនឯងឱ្យជ្រៅ ជ្រះ មិត្តនឹងឃើញនូវប្រការផ្ទុយគ្នានេះមួយ: មិត្ត យកចិត្តទុកដាក់ណាស់ចំពោះកិច្ចការណា ដែល ជាការផ្ទាល់ខ្លួនរបស់មិត្ត ប៉ុន្តែផ្ទុយទៅវិញ មិត្ត ទៅជាសោះអង្គើយចំពោះកិច្ចការរបស់មនុស្សលោក ... ។ សុំមិត្តពិចារណាច្បាស់ថា នៅ លើលោកយើងនេះ មនុស្សណាក៏ដោយ ក៏មានសណ្តានចិត្ត បែបនេះ ដូចតែគ្នាដែរ ។

មិត្តមានពិចារណាឬទេ ដូច ជាលោក Lincoln ឬលោក Roosevelt បានបញ្ជាក់ថា «បើចង់ បានជ័យជំនះ ទោះក្នុងកិច្ចការអ្វីក៏ដោយ - លើកលែងតែមុខការយាមគុកចេញ គេសុទ្ធតែត្រូវការឱ្យ ដឹង ឱ្យស្គាល់នូវសណ្តានចិត្តរបស់អ្នកដទៃ» ។

មានមនុស្សខ្លះគេចូលចិត្តស៊ីស្មៅល្វីងហើយថាឆ្ងាញ់ ដែរកូនក្មេងវាស្អប់ជាទីបំផុត ... ។ អ្នក ខ្លះចូលចិត្តជិះសេះ ដើរ លេងក្នុងព្រៃ ចូលចិត្តដើមឈើ តែមនុស្សខ្លះចូលចិត្តដើរទីក្រុងស្អប់ស្រុក

ស្រែទៅវិញ ។ ក្នុង ការដើរនៅស្រុកស្រែគេត្រូវចេះទស្សនៈអ្នកស្រែ ត្រូវ ចេះអប់រំអ្នកស្រែចំការឱ្យ ទៅតាមរបៀបរបបជនបទ គេ និងយាយអំពីអនាម័យការពារជម្ងឺ អំពីសុដីវធម៌ តែ គេមិននិយាយ សរសើរអំពីភាពហ៊ឺហាដែរ ។

ក្នុងការនិយាយដាស់តឿនមនុស្ស គេត្រូវឱ្យខន្តីនៅក្នុងខ្លួននិយាយម្តងហើយ ត្រូវ និយាយ ម្តងទៀត និយាយ ញឹកញយទើបមនុស្សស្តាប់បាន ទោះ បីជាស្តាប់បានហើយក្តីក៏ដោយ ក៏ មនុស្ស នៅតែមានកំហុស បន្តបន្ទាប់គ្នាទៅទៀត ។ ដូច្នោះ ចិត្តដែលនាំឱ្យមិត្តធ្វើការបានជ័យជំនះ ធំដុំ គឺជា ចិត្តខន្តីនឹងន ពិចារណាឱ្យ ជ្រៅជ្រះ កុំរហ័ស ភ្ញាក់ផ្អើល កុំ មើលងាយគេ កុំលើក តម្កើងខ្លួនឯងហួស ហេតុ ត្រូវមានសុភវិនិច្ឆ័យ និង គតិបណ្ឌិត ។

និយាយសង្ខេបមកវិញ យើង យល់ថា វិធី ដែលអាចជួយយើងឱ្យបានជ័យជំនះធំដុំនោះ ជា ពិសេសគឺខ្លួនយើងនេះឯង ខ្លួនយើងចេះបញ្ហាខ្លួន ចេះដឹកនាំចិត្តគំនិតរបស់ខ្លួនឱ្យបាននឹងន រឹងប៉ឹង ដើម្បីទៅដឹកនាំអ្នកដទៃឱ្យគេជួយធ្វើការយើង ។

មិត្តត្រូវយល់ពាក្យមួយឃ្លាថា បើ មេដំបែរវាល្អ គឺ តាបែរវាល្អផ្អែមល្អផងដែរ ។ ដែក ថែបដែល គេលុតល្អៗចហើយ គឺ ជាដែកថែបដែលគេប្រើសម្រាប់ទៅខែឬខ្លួនដែកដទៃ បាន សេចក្តីថា បើ ចង់ បានជ័យជំនះធំដុំជ័យជំនះនោះវានៅលើបាតដៃយើងដែលជាអ្នកចេះដឹង ចេះ បញ្ហាចិត្តគំនិតរបស់ ខ្លួនធ្វើម្ចាស់ខ្លួនយើងបានហើយទើបព្រប់យើងអាចធ្វើម្ចាស់ចំពោះអ្នកដទៃទៀតបានជាធម្មតា ។

មានជ័យជំនះល្អកុំចាត់ទុកថាជារបស់ខ្លួនយើងម្នាក់ឯង

បណ្តាគំនិតឬយោបល់ដែលមិត្តរកឃើញ គឺប្រាកដជាមិត្តជឿខ្លាំងទៅលើគំនិតនោះ ជាជាង គំនិតរបស់អ្នកដទៃ ដែល គេប្រគល់មកឱ្យមិត្ត មែនឬទេ? បើមែនហើយ មិត្តក៏មិនត្រូវបង្ខំអ្នកដទៃ ដែលគេមានគំនិតគិតទុករួចមកហើយនោះដែរ ។ មិត្ត ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឱ្យសមរម្យរវាងវៃបង្ហាញ យោបល់ល្អ គេរើសយក ខ្លួនគេមកអនុវត្តនោះទើបហៅថា មិត្តពូកែឆ្លាតវាងវៃប៊ុនប្រសប់ ... ។

លោក Adolph Seltz នៅ Philadelphie ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរកទីផ្សារ លក់រទេះឡានរបស់រោងចក្រធំមួយ ។ ធ្វើការនៅខាងក្រោយគាត់មានមនុស្សមួយចំនួន ដែល ខ្វះ សមត្ថភាព និងគ្មានបទពិសោធន៍ ។ គាត់ ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ ធ្វើការ ឱ្យអ្នកក្រោមបង្គាប់ទាំងអស់ នោះ ក្លាហានយកចិត្តទុកដាក់ ក្នុងមុខងារ ។ គាត់បានប្រជុំអ្នកទាំងនោះមកហើយសួរយោបល់ នឹង សេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកគេ ... ។ គាត់ ប្រាប់អ្នកទាំងនោះថា « និយាយមកចុះ ! កុំទើសទាល់អ្វី ចាំ គាត់ដោះស្រាយឱ្យបានសមរម្យ ទៅ តាមចំណង់អ្នកទាំងអស់គ្នា » ។ អ្នក ខ្លះស្ទើររឿងនេះ អ្នកខ្លះ ស្ទើររឿងនោះ ផ្សេង ៗពីគ្នាជាច្រើន... ។ លុះ ដល់គាត់ម្តងវិញ គាត់ ស្ទើរសួរ ទៅ អ្នកទាំងអស់គ្នាថា «តើខ្ញុំអាចពឹងពាក់ទៅលើអស់លោកទាំងអស់គ្នាបាននូវប្រការអ្វីខ្លះ? » អ្នកទាំងនោះឆ្លើយព្រមៗគ្នា ថា « យើងខ្ញុំស្មោះត្រង់រីករាយ ត្រឹមត្រូវ ក្លាហាន យកចិត្ត ទុកដាក់ ធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយ លោកក្នុងមួយថ្ងៃ ធ្វើ ការគ្រប់ ផ្ទៃម៉ោង » ។ មាន អ្នកខ្លះទៀតសន្យាថានឹងជួយលក់ដូរធ្វើការដល់ទៅ មួយថ្ងៃ ១៤ម៉ោង ថែមទៅលោកទៀត ។

លោក Sethz កត់អស់នូវប្រការដែលអ្នកទាំងនោះបានស្នើ និង ប្រការដែលអ្នកទាំងនោះ បានសន្យាថែមទៀត នៅ លើក្តារខៀន ហើយ គាត់ក៏បានយល់ព្រមទាំងអស់ ។ បន្ទាប់ មកបាន លទ្ធផលល្អ គឺ អ្នកទាំងនោះខំប្រឹងប្រែងយកចិត្តទុកដាក់ ធ្វើការដោយក្លាហាន ដោយ សប្បាយរីករាយ មាន គំនិតល្អៗច្រើន ហើយ ថ្មីៗជឿនលឿន ។ បញ្ហា នេះបញ្ជាក់ឱ្យឃើញថា ទោះបីយោបល់របស់យើងក៏ដោយ ឱ្យតែយើងចេះធ្វើឱ្យយោបល់របស់យើងក្លាយទៅជាយោបល់ របស់គេ គឺពិតជាគេខំប្រឹងអនុវត្ត តាមយោបល់នោះពិតប្រាកដ ។

លោក Roosevelt ក្នុងពេលដែលលោក នៅ ធ្វើការជាចៅហ្វាយក្រុងញូវយ៉ក នៅ ឡើយ លោកមានឧបាយកលមួយយ៉ាងសំខាន់ ធ្វើឱ្យមេគណៈបក្សប្រឆាំងទាំងឡាយ យល់ព្រមតាមមាតិកា គាត់ដែលគិតទុកមុន យ៉ាងសប្បាយចិត្ត ។

ក្នុងពេលណាដែលមានកៅអីមួយនៅទំនេរ ហើយ សំខាន់ លោក Roosevelt កោះហៅ ប្រជុំអ្នកទាំងអស់មកសួរយោបល់ មុន បង្អស់លោកសួរថា អស់ លោកទាំងអស់គ្នាអាចជ្រើសរើស មនុស្សនៅក្នុងគណៈបក្សខ្លួន ឱ្យ ចូលទៅបម្រើ នៅ ក្នុងរដ្ឋការ អ្នក ទាំងនោះជ្រើសរើសមនុស្សម្នាក់ ដែលចូលចិត្ត ហើយ គាត់និយាយថា៖ « សូមអស់លោកជ្រើសរើសម្តងទៀតមើល! លោកអម្បាញ់ មិញក្រែងវាស្រ្តមិនចូលចិត្ត នាំឱ្យមានឧបសគ្គនាំឱ្យលំបាកទៅថ្ងៃក្រោយ... ។ » ពួកគេស្នើមនុស្ស ម្នាក់ទៀត ដែល គាត់មិនពេញចិត្ត ហើយ គាត់ឆ្លើយថា «មនុស្សនេះក្រែងមិនទាន់មានលក្ខណៈគ្រប់ គ្រាន់ នឹង ការកាន់កាប់មុខងារនោះក្រែងវាស្រ្តមិនជឿ ហើយ គេអស់សង្ឃឹមទេដឹង?» ។ ពួក គេក៏ ខំប្រឹងជ្រើសរើសមនុស្សម្នាក់ទៀត ដែល មានសមត្ថភាពច្រើនជាង ហើយ សមរម្យល្អត្រូវចិត្តគាត់... ទើបលោក Roosevelt ឆ្លើយថា « ខ្ញុំសូមអរគុណ អស់លោកដែលបានជួយខ្ញុំក្នុងកិច្ចការនេះ ចំពោះ

មនុស្សនេះខ្ញុំក៏ពេញចិត្តដែរ ធ្វើ ការគាត់ឱ្យសមឋានៈ ដែល អស់លោកបានជ្រើសរើស បាន ស្រឡាញ់ យល់ព្រមឱ្យនាទីសំខាន់នេះទៅគាត់ ។

ដូច្នេះនិយាយសង្ខេបមក ដើម្បីអូស ទាញឱ្យគេយល់ព្រមឬចូលចិត្តធ្វើការអ្វីមួយតាមគំនិត របស់យើង យើងត្រូវប្រើមធ្យោបាយ ឬឧបាយកលណាឱ្យរាងវៃ ចេះកែច្នៃយោបល់របស់យើងដែល ល្អ នោះ ឱ្យទៅជាយោបល់របស់គេផ្ទាល់ខ្លួន ទើប គេប្រឹងប្រែងអនុវត្តន៍តាម យោបល់របស់យើង នោះ ពីព្រោះគេយល់ថា យោបល់របស់យើងក៏គឺជាយោបល់គេដែរ ។

ប្រៀបធៀបទស្សនៈ ដើម្បីរកវិធីល្អឯកលោម

គេអាចនិយាយអាចថាបាន នៅ ក្នុងករណីណាដែលវាពិត ... ប៉ុន្តែគេក៏អាចថាបានដែរ នៅ ក្នុងករណីណាមួយដែលមិនពិត ... ។ ពីព្រោះ ថាសម្តីមនុស្សវាចេញមកតែពីអណ្តាតចេះតែ គ្រលាស់ទៅ ។

នៅក្នុងសង្គមមនុស្សកាលណាគេមិនទាន់ដឹងរឿងអ្វីសោះ គឺគេមិនទាន់មានការច្រណែន នឹងអ្នកណាឡើយ ហើយ ខ្លួនគេក៏មិនទាន់ជាប្រធាននៃការច្រណែនរបស់អ្នកដទៃដែរ ។ ផ្ទុយ ទៅវិញ កាលណាគេបានដឹងរឿងអ្វី ហើយ គេក៏ចេះច្រណែនភ្លាម ហើយ គេក៏មានអ្នកដទៃច្រណែន មកលើដែរ ... ។ ត្រូវចាំថាកាលណាយើងមានអាយុពេញវ័យ ហើយអ្នកដែលរស់នៅជិតយើងបំផុត នោះហើយ គឺ ជាអ្នកមានចិត្តច្រណែន ! មិនចំពោះថាបងប្អូនទេ សូម្បីតែមានម៉ែយើងក៏គេមាន អារិះចិត្តនឹងយើងដែរ ក្នុងករណីដែលយើងគ្រាន់បើជាងគេ ។

ចំពោះការចេះដឹង យើងពិតជាមានមនុស្សគេស្អប់ ... គេខឹង ... គេច្រណែននិន្ទា ... ប៉ុន្តែពិត ជាមានមនុស្សស្រឡាញ់យើងដែរ ។

មនុស្សយើងគេមិនត្រូវឱ្យស្រឡាញ់ រាប់អានគ្នាឱ្យហួសហេតុពេកទេ ពីព្រោះ កត្តាអស់ទាំង នេះហើយវាជារណ្តៅសម្រាប់កប់នូវចិត្តបរិសុទ្ធរបស់មនុស្ស ។

ការច្រណែននិន្ទារបស់ មនុស្សវាគ្មានព្រំដែន ហើយ វាមិនគិតដល់ឋានៈ ឬ អាយុទៀតផង! ប៉ុន្តែវាអាចអត់អោនបានចំពោះមនុស្ស ដែលវាស្រឡាញ់ចូលចិត្ត គឺ ថាសេចក្តីច្រណែន វា គ្មានទេ ចំពោះមនុស្សដែលយើងស្រឡាញ់ចូលចិត្ត! យើងទៅជាចង់ឱ្យគេសរសើរទៅវិញ ពីព្រោះ មនុស្ស ត្រូវការគេសរសើរខ្លាំងណាស់ ។ ដូច្នោះ ដើម្បីឱ្យគេអាណិតស្រឡាញ់យើងយើងត្រូវប្រយ័ត្នខ្លួនក្នុង ករណីនៅចំពោះមុខគេ ។ គឺថាត្រូវនិយាយលើកជើងគេ ជាជាងនិយាយបង្ហាប់គេ ។

មនុស្សណាពេញចិត្តឱ្យគេបង្ហាប់ខ្លួនច្រើន មនុស្ស នោះកំពុងតែស្ថិតនៅលើគំនរមួយ ដែល ខ្វះការបញ្ជោរ លោកជើង... ខ្វះសេចក្តីសរសើរច្រើន ដូច្នោះសេចក្តីសរសើរច្រើន ដូច្នោះសេចក្តីពេញ ចិត្តវាគ្រាន់តែជារបាំង មួយបិទបាំងការពិតប៉ុណ្ណោះ ។

មនុស្សពេញចិត្តនឹងរូបរាងខ្លួនឯងស្អាតបាតណាស់ ប៉ុន្តែ មនុស្សក៏មិនស្រួលក្នុងអារម្មណ៍ ដែរក្នុងពេលណាដែលខ្លួនជួបនឹងមនុស្សស្អាតហើយស្រស់ម្នាក់ទៀត ។

គេតែងតែយកសម្តីមកធ្វើជាសក្ខីភាពនៃការពិតទាំងអស់ នៅក្នុងលោកនេះ ។ ប៉ុន្តែ ផ្ទុយ ទៅវិញ នៅក្នុងលោកនេះសម្តីក៏សុទ្ធតែជាការបោកប្រាស់ទាំងអស់ដែរ ។ មិត្ត ភាព... ការស្រឡាញ់ រាប់អានគ្នា វាអាចឈានទៅដល់ការស្អប់ខ្ពើមគ្នាចង់ស៊ីសាច់គ្នា ។ ស្នេហា ... ការស្រឡាញ់គ្នាវា អាចឈាន ទៅដល់ សេចក្តីស្នេហាដ៏ធំធេងមួយ សេចក្តីស្នេហាដ៏ធំធេងនោះអាចសម្លាប់ចិត្ត ដែល ប្រឹងស្រឡាញ់ កាលណាគេក្បត់ចិត្តគ្នា ។

គ្មានផលអ្វីទេ កាល ណាពិភពលោកយើងនេះនៅតែត្រូវការមនុស្សមែនទែន... សេចក្តីត្រូវ ការនេះគឺគ្រាន់តែចង់ឱ្យការពិតមួយ នៅតែធរមាន ... មាន... គឺមានពិភពលោកមួយដែល សម្រាប់ មានមនុស្សរស់នៅ ។ ព្រោះថា កាល ណាគ្មានមនុស្ស ពិភពលោកក៏គ្មានន័យអ្វីដែរ ហើយ ក៏គ្មាន ទាំងពិភពលោកថែមទៀតផង ។ ពីព្រោះ ថា មាន អ្នកណាមួយដឹងថា មាន ពិភពលោកបើវាគ្មាន មនុស្សទៅហើយ ! ។

សេចក្តីស្អប់ខ្ពើមវាគ្មានព្រំដែន តែ សេចក្តីស្រឡាញ់វា ក៏ គ្មានព្រំដែនដែរ ... ប៉ុន្តែមានករណី ខ្លះព្រំដែននៃសេចក្តីស្រឡាញ់ គឺនៅត្រឹមស្អប់ ហើយព្រំដែននៃសេចក្តីស្អប់គឺ នៅត្រឹមស្រឡាញ់ ។

ក្នុងរឿងស្នេហារវាងស្រីហើយនឹងប្រុស គឺ ស្រឡាញ់ក្នុងពេលដែលគេស្រឡាញ់ ហើយស្រឡាញ់ណាស់ក្នុងពេលដែលហ៊ាននិយាយថា «ស្រឡាញ់» ។

ក្នុងរឿងស្នេហា ស្រឡាញ់ វានៅតែស្រឡាញ់ជានិច្ច ទោះក្បត់ គ្នាទៅហើយក្តី ក៏នៅតែ ស្រឡាញ់ដែរ ។ ចិត្ត ស្រឡាញ់វានៅតែមាន តែចិត្តស្រឡាញ់ នោះកាលនាបើព្រាត់ហើយ គឺ នៅសល់តែចិត្តគ្នាញ់នឹងការស្រឡាញ់ តែស្រឡាញ់វិញគឺវាស្រឡាញ់លើសស្អប់ទៅទៀត ស្រឡាញ់រាប់ជាតិកាលណាគេហ៊ានថាស្រឡាញ់ ទោះស្រឡាញ់នោះវាចេញមកអំពីអណ្តាត ក៏ដោយ ។ ពីព្រោះ ស្រឡាញ់គេមិនភ្លេចហើយ ស្អប់ គេអាចភ្លេចបាន ។ សូម្បី តែយ៉ាងនេះហើយក្តី ក៏សេចក្តីស្នេហាវានៅតែមាន សេចក្តី ស្នេហាវានៅជាបញ្ហាធំ ដែលចោទមក លើជីវិត ! បើក្នុងរឿង ល្ខោនគ្មានស្នេហា ក្នុងប្រលោមលោកគ្មានស្នេហា ក្នុងនាករជីវិតគ្មានស្នេហា... ឱជីវិត កើតមកគឺនៅ សល់មានតែសំបកពិភពលោកប៉ុណ្ណោះ ។

គ្មានហេតុផលសោះ... តែមានប្រតិកម្មខ្លាំងខ្លា ... ពាក្យតែពីរម៉ាត់សោះ គិត ធ្វើឱ្យពិភព លោកក្លាយ ទៅជាគ្មានន័យគឺជាអ្វីទៅ គឺស្នេហានោះឯង ។

ស្នេហា តូចតាច គឺស្នេហាបងប្អូន
ស្នេហាមធ្យម គឺស្នេហា ឪពុកម្តាយ

ស្នេហាដ៏ធំ គឺស្នេហាប្តីប្រពន្ធ ។ កាលណាមានកូនប្រសារហើយ ម្តាយក្មេកអាចក្លាយទៅជា សត្រូវនឹងកូនឯងបាន បើការហើយគេរស់នៅក្នុងសង្គមតែមួយរួមគ្នាដដែល ។

បើមិនចេះពិចារណាហេតុផលពិត អ្នក ឯងនឹងក្លាយទៅជាកូនអកត្តញ្ញូព្រោះតែអ្នក ស្រឡាញ់ប្រពន្ធហួសហេតុពេក ... ។

គ្មានអាជ្ញាស្រមៃ នាំឱ្យក្លាយទៅជាសត្រូវ ហើយក៏នាំឱ្យបែកបាក់ព្រោះគ្មានចិត្តអំណត់ ។

គេមិនអាចរស់នៅក្នុងសង្គមគ្រួសារតែមួយដដែលបានទេ កាល នានៅក្នុងគ្រួសារនោះមាន មេគ្រួសារ ចាប់ពីពីរនាក់ឡើងទៅ ។

មិត្តភាពវាគ្រាន់តែជារនាំងបិទបាំងការពិតប៉ុណ្ណោះ ចំណែកឯការពិតវិញនោះ គឺ ជាករណី មួយដែលមិត្តទាំងពីរក្លាយទៅបច្ចាមិត្ត ក្នុង គ្រាដែលគេមិនចុះសម្រុងនិងគ្នា នៅ ក្នុងការពិភាក្សា រឿងយោបល់ ។

ពិតមែនតែគេត្រូវការមិត្ត ត្រូវ ការស្នេហាយ៉ាងណាក៏ដោយ តែ អាទាំងពីរនេះមិនអាចយកវា ជាកិត្តិយសបានទេ ។ ពីព្រោះ កិត្តិយសវាជាកាតព្វកិច្ចរបស់មនុស្សដែលរស់នៅ ព្រោះកិត្តិយស សម្រាប់លុយកាក់ ។

ចំពោះរឿងស្នេហា វាគ្មាន ហេតុផលពិតមនុស្សបាន គេ អាចយល់ទឹកចិត្តអ្នកដទៃទៀតបាន ។ ពីព្រោះ រឿងអស់នេះគេដែលបានធ្លាប់ជួបមករួចម្តងហើយដូចគ្នានឹងកូនក្មេងមិនអាចយល់ទឹក ចិត្តចរិតមនុស្សចាស់ បានពីព្រោះក្មេងមិនទាន់បានចាស់ ។

ចំណែកឯមនុស្សចាស់វិញ អាច យល់ទឹកចិត្ត ចរិត របស់ក្មេងបានពីព្រោះចាស់ធ្លាប់បានធ្វើ ជាក្មេង កាលពីមុនកន្លងមកហើយ ។

សេចក្តីពិតវាគ្មានពីព្រោះតែមនុស្ស ខំប្រឹងកាឡែងវា តែការបោកបញ្ឆោតវាមានច្រើន ពីព្រោះ តែមនុស្សចូលចិត្តវា ។

មនោសញ្ចេតនាគឺវាមាន... វាមានចំពោះមនុស្សណាដែលចូលចិត្តអណ្តែតអណ្តូង ។ តែរមាំងរម៉ោកក៏មានដែរ ... វាមានចំពោះមនុស្សណាដែលគ្មានមនោសញ្ចេតនា ប៉ុន្តែ មនោសញ្ចេតនា ដែលពិតប្រាកដនោះគឺនៅត្រង់សភាពទន់ភ្លន់ទៅវិញទេ ។

សុភមង្គលវាមាន តើ វាមានដោយសារអ្វី? អ្វីដែលធ្វើឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល ? គឺប្តីត្រូវ ចេះធ្វើផ្លូវ ប្រពន្ធ ចេះធ្វើគរនោះឬ? បើយ៉ាងនេះមែនសុភមង្គលវាមាន គឺ វាមានមកពីសំណាក់នៃ ជនពិការទាំងស្រុងហើយ ។

មនុស្សគឺជាមនុស្ស កិត្តិយស គឺជាកិត្តិយស ប៉ុន្តែគេមិនអាចគោរពមនុស្សបានទេ គឺ កិត្តិយសនោះហើយដែលអាចធ្វើឱ្យគេឱនក្បាលយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។

អំណូតជាប្រភពនៃសេចក្តីអាម៉ាស់ តែ ចំពោះសេចក្តីស្នេហាដ៏ធំធេងវិញ គឺប្តីប្រពន្ធនោះ ហើយម្យ៉ាងទៀត ម្តាយឪពុកក៏គ្មានន័យអ្វីពិតប៉ុន្មានដែរ បើកាលណាហើយកូនខ្លួនមានគូស្រករ ។

សេចក្តីស្នេហាគ្មានព្រំដែនពិតប្រាកដទេ កាល ពីមុនមកគេចាកចោលម្តាយកំសត់ តែ ពេល ក្រោយគេវិញមករកម្តាយកំសត់វិញ គេ ថា មាន តែម៉ែទេដែលជាអ្នកស្រឡាញ់កូនដោយស្មោះ ។ ប្តី ប្រពន្ធគេលែងលះ គ្នា ពីព្រោះតែចិត្តប្រេះនា ... ក្បត់ទាល់តែនៅសល់តែសំណៅជីវិតដែលឥតន័យ ។

ក្នុងពេលស្រឡាញ់គេមិនបានគិត ពីរឿងប្រេះនាទេ ហើយនៅក្នុងរឿងប្រេះនា ក៏គេមិនបាន គិតពីរឿងគេស្រឡាញ់គ្នាដែរ ។

ពេលដែលព្រាត់គឺព្រាត់ទៅឆ្ងាយ... ចុះហេតុអ្វីបានជាឃ្លាតទៅឆ្ងាយហើយទៅជាណាយ ចិត្ត ? ក្រែងចិត្តទន្ទឹងឱ្យគេទៅវិញ កុំ ឱ្យព្រាត់ឬ? បានតែភ្លាមៗដែរទេ ដល់ យូរៗទៅសេចក្តី ស្រឡាញ់អាណិតវាទៅជាហើរពណ៌សម្បុរហើយរ ហើយ ទៅជាស្រឡាញ់អាណិតអ្នកដែលឃើញ គ្នារាល់ថ្ងៃរាល់ព្រឹកទៅវិញ! ។ ប៉ុន្តែ អ្នកដែលនៅជិតជិតនោះ ក៏ គង់មានថ្ងៃជ្រក់ជ្រិញហើយណាយ ចិត្តដូចគ្នាទេ ។

មនុស្សគឺជាកូនអុកឈឺត្រង់ មធ្យោបាយ វាងវៃដឹកនាំអូសទាញមនុស្សទើបមានប្រសិទ្ធភាព ។ មនុស្ស ណាដឹងរឿងក៏គេអូសទាញបានដែរ ពី ព្រោះមនុស្សដឹងរឿង គឺជាមនុស្សមិនដឹងរឿង មនុស្សស្អប់គេគឺជាមនុស្សស្រឡាញ់គេ អស់ ស្អប់អស់ស្រឡាញ់ គឺ ជាអ្នកដទៃគ្មានគ្មានទាក់ទងគ្នា ។ មនុស្សយើងគេមិនឱ្យស្អប់ខ្ពើមទុក្ខ, ស្អប់ខ្ពើមភ័យ, អាក្រក់, ល្ងង់ខ្លៅទេ ពីព្រោះ ក្នុងការមនុស្ស យើងត្រូវការសុខ, សប្បាយ, ត្រេកអរ, ល្អប្រពៃ, ប្រាជ្ញាបញ្ញា... ។ល។

ទុកឱ្យគេនិយាយឱ្យអស់ចិត្តសិន

មានមនុស្សខ្លះ ចង់ ឱ្យគេតាមយោបល់ខ្លួន ទៅជា ខំប្រឹងនិយាយកាត់ទទឹង កាត់ទទែង ដែលធ្វើឱ្យមនុស្សម្នាក់ទៅជាខឹងហើយ រកមធ្យោបាយប្រឆាំងនឹងខ្លួនវិញ ។

ទោះបីជាទ្រឹស្តី សម្ភារៈ វិចារណាវិទ្យា ចាក់ ទឹកមិនលិចយ៉ាងណាក៏ដោយ បើ មនុស្សម្នាក់ កំពុងខឹងហើយ តែ ខឹងគឺខុសហើយ ការ នេះយើងមិនបាច់និយាយទេ ។ គេ មិនត្រូវនិយាយស្នាក់ ឬនិយាយកាត់មនុស្សនោះឡើយពីព្រោះមនុស្សកំពុងខឹង គឺ ជាមនុស្សឆ្គួត គ្មានការពិចារណា ជំតិចតួចសោះ ។

មនុស្សអ្នកយាត់វៃឆ្លាតវៃ គេ ត្រូវនៅស្ងៀមស្តាប់មនុស្សខឹងនោះនិយាយឱ្យអស់ តែហាម ផ្តាច់កុំឱ្យចាក់បន្ថែម ។ មនុស្ស ខឹង ឬមនុស្សច្រណែន ព្រួយ ចិត្តនឹងប្រការអ្វីមួយតែកាលណាបាន និយាយច្រើន គឺវាបានធូរស្រាលក្នុងដើមទ្រូង ដែលពាក្យសាមញ្ញថា «និយាយឱ្យវាធូរពោះ» ។

មនុស្សខឹងគឺគេមានអ្វីមួយ នៅ ក្នុងទ្រូងណែនតឹង ហើយ មិនត្រូវចិត្តដែលជាហេតុនាំឱ្យខឹង ដល់កាលណាយើងបណ្តោយឱ្យមនុស្សខឹងនោះនិយាយសារស័ព្ទអំពីរឿងហេតុទាំងអស់ ដែល នាំ ឱ្យខឹងនោះទៅ មនុស្សនោះទៅជាអស់ខឹង ហើយ តែកាលណាអស់ខឹង គឺ មនុស្សនោះត្រឡប់មក សភាពធម្មតាវិញ ។ ពេល នោះហើយ ដែល យើងត្រូវនិយាយពន្យល់មនុស្សនោះឱ្យដល់កម្រិត ធ្វើ ឱ្យអ្នកនោះយល់ថាយោបល់របស់យើង គឺយោបល់របស់គេដែរ... ឆ្លោះហើយ គេនឹងតាមយើងភ្លាម ... ។ សូមមិត្តជ្រាបថាមនុស្សខឹងត្រូវការ ការល្ងងលោម ។

មិត្តមិនដែលប្រទះទេឬ? មនុស្សម្នាក់ខឹងដើរឡើង គេ កំពុងតែខឹងគេហ៊ានចាយលុយអស់ រាប់ម៉ឺនរៀលជាមួយនឹងពួកម៉ាក ដែលក្នុងពេលធម្មតាគេមិនហ៊ានចាយលុយដល់ថ្នាក់នោះសោះ ។

ដូច្នោះក្នុងការល្ងងលោម មនុស្សឱ្យធ្វើតាមយោបល់យើង ជាពិសេសត្រូវទុកឱ្យ មនុស្សនោះ និយាយផង ឱ្យ ទាល់តែអស់ ដើម្បីយើងដឹងរឿងរ៉ាវពិត ដឹង បុព្វហេតុពិត ដល់កាលណាយើងដាក់ ផែនការ និយាយឱ្យ ចំចំណុចរបស់គេតែម្តង ។ ក្នុង ករណីនេះហើយដែលយើងក្តាប់បានសភាព ការណ៍ របស់មនុស្សហើយយើងដឹកនាំគេបានដោយងាយ ។

មិត្តពិនិត្យមើលគោឡើងក វាមានកម្លាំង ច្រើន ណាស់! មនុស្សមិនអាច ទៅប្រឆាំងនឹងវា បានទេ ក្នុងពេលភ្លាមៗ ។

តែមនុស្សស្រីម្នាក់រាងខ្សោយ ស្រាប់តែយកចង្កុយដៃមួយទៅប្រាន់ក៏គោនោះវាដួលបានដែរ ។ ពីព្រោះ គោនោះអស់កម្លាំងទៅហើយ មនុស្ស ប្រើមធ្យោបាយគេចចៀស រហូតទាល់តែវាហាត់ ។ ចំណែកឯការអូសទាញមនុស្សខឹង ឬមនុស្សដែលប្រឆាំងនឹងយើង ក៏ដូច្នោះ ដែរ! យើងទុកឱ្យគេ និយាយឱ្យអស់ចិត្តទៅ យើង កុំរល់ខឹង តប វិញឱ្យសោះ ... យើងប្រឹងស្តាប់ឱ្យច្បាស់នូវហេតុផល មួយៗ ហើយ កត់ត្រាចំណាំដើម្បីដល់ មនុស្សនោះនិយាយអស់ហើយ ហាត់ ហើយ អស់ ខឹងហើយ អស់គំនូនហើយ ... សឹមយើងនិយាយទៅ វា បានលទ្ធផលល្អទៅហើយ ។ ដូច្នោះ ក្នុងការល្ងងលោម ត្រូវទុកឱ្យគេនិយាយ យោបល់គេឱ្យអស់សិន សឹមយើងនិយាយតប ។

បើមានកំហុសខ្លួនយើងត្រូវទទួលសារភាពភ្លាម

ខ្ញុំនៅក្នុងភូមិមួយ ជិត ជាយក្រុង ប៉ុន្តែ នៅក្នុងភូមិខ្ញុំមានព្រៃឈើតូចមួយ ព្រៃ តូចនោះតែ កាលណាដូរហើយមកដល់ គឺ ឈើទាំងនោះមានផ្កាពណ៌សក្បះពេញពាស សត្វកំប្រុកចូលចិត្ត ទៅកើតកូនចៅ នៅ ទីនោះណាស់ហើយជាពិសេស ខ្ញុំចូលចិត្តដឹកឆ្កែទៅដើរលេង នៅ ទីព្រៃនោះវា សប្បាយលោតកញ្ជោងយ៉ាងអស្ចារ្យ ពីព្រោះ នៅទីនោះវាគ្មានមនុស្សទៅមកច្រើនហើយស្ងាត់ផង ។

ថ្ងៃមួយនោះ ខ្ញុំ បានជួបប្រទះនឹងភ្នាក់ងារតម្រួតម្នាក់ជិះសេះមានបូកពារបែបសង្ហា ភ្នាក់ងារ នោះសួរខ្ញុំដោយពាក្យសម្តីធំៗថា:

- ហេតុអ្វីក៏បណ្តោយ ឱ្យឆ្កែរត់លេងយ៉ាងនេះ គ្មាន ចង់ខ្សែ គ្មាន ឃ្នុំ មាត់អ្វីទាំងអស់? មិន ដឹងជាគេហាមឬទេ?

ខ្ញុំឆ្លើយតបទៅវិញដោយពាក្យផ្អែមល្អមថា:

- បាទ! ខ្ញុំបានដឹងដែរ តែ នៅទីនេះវាស្ងាត់ ខ្ញុំស្មានថាវាគ្មានគ្រោះថ្នាក់អ្វី ម្ល៉ោះហើយ បាន ជាខ្ញុំ បណ្តោយឆ្កែខ្ញុំបន្តិចទៅលោក!
- ឱ! អ្នកឯងនិយាយថាស្មាន? ស្មានម្តេចកើត? រឿងច្បាប់ទម្លាប់គ្មានរឿងស្មាននៅក្នុង នោះផងទេ! ឆ្កែនេះវាអាចខាំកូនកំប្រុក ឬខាំកូនក្មេង! ម្តងនេះ ល្ហើយ! ខ្ញុំមិនយកទោស អ្នកឯងទេ លើកក្រោយខ្ញុំនឹងចាប់អ្នកឯងបញ្ជូនទៅតុលាការមិនខាន! ។

ខ្ញុំស្លុតបូកហើយទន់ភ្លន់ ទទួលទោសកំហុសនោះភ្លាម ។ ច្រើនថ្ងៃក្រោយមកទៀត ឆ្កែ របស់ខ្ញុំវាមិនចូលចិត្តឱ្យខ្ញុំឃ្នុំមាត់វា វាក៏មិនព្រមឱ្យខ្ញុំដាក់ខ្សែចងកវា សោះ ... ខ្ញុំនឹកគិតថា ប្រថុយដើរទៅលេងម្តងទៀតចុះ ដោយបណ្តោយ ឱ្យឆ្កែរត់លេងតាមចិត្ត តើ វាមានហេតុការណ៍អ្វីទៀតដែរ ។

មិនអីទេលេងបានបួនប្រាំថ្ងៃដោយសុខសាន្តដែរ ។

តែចៃដន្យថ្ងៃមួយនោះខ្ញុំទើបតែនឹងឡើងទៅលេងបានបន្តិច ស្រាប់តែខ្ញុំជួបនឹងភ្នាក់ងារ តម្រួត នោះ ទៀតដែលបានប្រាប់ខ្ញុំម្តងរួចហើយ អំពីលេង ឆ្កែឱ្យដើរលេង ។ ខ្ញុំ យល់ថាម្តងនេះកើត រឿងហើយ! ឆ្កែខ្ញុំក៏វាបោលតម្រង់ទៅរកភ្នាក់ងារនោះ:

ឃើញដូច្នោះហើយ ខ្ញុំ មិនចាំដល់ភ្នាក់ងារនោះហៅខ្ញុំទេ ខ្ញុំ ដើរតម្រង់ទៅទទួលទោស នៅចំពោះមុខភ្នាក់ងារនោះមុនតែម្តង ។

- បាទលោក! ម្តងនេះខ្ញុំមានកំហុស គ្រប់ គ្រាន់ហើយលោក គ្មាន អ្វីប្រកែកបានទៀតទេ កាលពីអាទិត្យមុនលោកបានបញ្ជាម្តងហើយយថា: តែ ចាប់បានហើយ ក្រោយ គឺត្រូវ ទទួលពិន័យ... ។

ភ្នាក់ងារនោះឆ្លើយតបមកវិញ ដោយពាក្យសម្តីទន់ភ្លន់ថា:

សាច់ការតាមការពិត វាដូច្នោះមែនហើយ... ប៉ុន្តែខ្ញុំក៏យល់ចិត្តឆ្លើមរបស់លោកឯងដែរ នៅ កន្លែងស្ងាត់គ្មានមនុស្ស អ្នកណាក៏បែបធ្វេសប្រហែសចង់លេងឆ្កែតូចតាចឱ្យដើរលេងដែរ ដើម្បី ឱ្យ វាបានសប្បាយខ្លះ ពីព្រោះ ដល់ត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញវាត្រូវចាប់ចង ឬត្រូវគេដាក់ទ្រុងថែមទៀត ។

- បាទ! វាដូច្នោះមែនហើយ ប៉ុន្តែ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ខ្ញុំមានកំហុសហើយពីព្រោះច្បាប់ បានហាមប្រាម ។

ឆ្លើយ! អ្នកឯងនាំឆ្កែ ទៅដើរលេង ឯនោះឱ្យឆ្ងាយពីខ្ញុំបន្តិចទៅកុំឱ្យខ្ញុំឃើញ ហើយត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នវាបន្តិចទៅបានហើយ ។

- បាទលោក! អរគុណលោកណាស់! ។ ភ្នាក់ងារតម្រួតនោះ ក៏ដូចគ្នា នឹង ភ្នាក់ងារតម្រួត ឯទៀតដែរ គឺ គាត់ជាមនុស្សដូចគ្នា គាត់ ចង់ឱ្យគេ កោត សរសើរគោរពខ្លួនដែលជាអ្នក តំណាងអំណាចលុះដល់កាលណាអ្នកមានកំហុសរត់ទៅទទួលកំហុសនៅចំពោះមុខ ហើយ ទោះបីយ៉ាងណាក៏មានចិត្តទន់និយាយ ដល់ការលើកលែងទោសផង ។

ផ្ទុយទៅវិញ បើ សិនណាជាខ្ញុំ ទៅ និយាយការពារកំហុស គឺ ពិតជាត្រូវភ្នាក់ងារនោះ ខឹង ហើយភ្នាក់ងារនោះរករឿង ពិន័យបទនេះបទនោះ ដល់ខ្ញុំមិនខាន ។

ប៉ុន្តែនេះខ្ញុំត្រឡប់ជារត់ ទៅទទួល កំហុសមុន ខ្ញុំ ទទួលស្គាល់ថា ភ្នាក់ ងារនោះយល់ត្រូវ ហើយខ្ញុំប្រព្រឹត្តិខុស ខ្ញុំ សប្បាយចិត្តណាស់ នឹង ទទួលកំហុសសារភាព ម្លោះហើយ កិច្ចការ នេះវា ត្រឡប់ទៅជាស្រួលទៅវិញ ។

ដូចជាបាននិយាយមកខាងលើ យើង ទាំងអស់គ្នា ត្រូវយល់ថា ក្នុងករណីដែលយើង មានកំហុសដោយគេចកែមិនបានហើយ យើង ត្រូវក្លាហាន ទទួល សារភាពកំហុសភ្លាមទៅ វា អាច បានប្រសើរជាង ដែល យើងទៅដៃកប្រកែកវែកវែកព្រៃករកខុសត្រូវ ដែលជាប្រការមួយនាំឱ្យ គ្រោះ ថ្នាក់ច្រើនទៅវិញ ។ ពីព្រោះ ថា បើសិន ណាជាយើងស្តីបន្ទោសដាក់ខ្លួនយើង គឺយើងពិតជាបានល្អ ជាងទុកឱ្យគេរករឿង ធ្វើ ទោសដាក់ទណ្ឌកម្មដល់ខ្លួនយើង ។ ហេតុដូច្នោះ បើសិនណាជា យើង អាច ដឹងមុនបានថា ខ្លួនយើងមុខតែត្រូវគេនិយាយស្តីបន្ទោសដោយ ពាក្យជូរចត់ហើយ យើងត្រូវតែយក ពាក្យស្តីបន្ទោសនោះមកនិយាយ ដាក់ ខ្លួនយើងជាមុន ឱ្យ ស្រេចទៅហើយគេអ្នកក្រៅមិនអាច នឹងធ្វើអ្វីយើងកើតបានផង ។ ដូចបាន និយាយមកខាងលើនេះ ក្នុងករណីយើងមានកំហុស ១០០ដង គឺមាន ដល់ ៩០ដងហើយដែលគេអាចលើកលែងទោសឱ្យយើង ដូច ជាភ្នាក់ងារតម្រួត លើកលែងទោសឱ្យអ្នកលែងឆ្កែអីចឹង ។

លោក Warren ជាជនម្នាក់ពូកែខាង ការយោសនា លក់ទំនិញលោក នេះ ក៏បានប្រើ មធ្យោបាយខាងលើនេះដែរ ដើម្បីមានជ័យជំនះទៅលើអ្នកទិញ ទំនិញ ម្នាក់ដែលមានចរិកវិងរូស ពិបាក ។

លោក Warren បាននិយាយថា ធ្វើមុខការដូចខ្ញុំនេះវាលំបាកណាស់ត្រូវឱ្យទៀតទាត់ ហើយ ហ្មត់ចត់ផង មាន អ្នកចុះផ្សាយដំណឹងខ្លះ មក ដល់ភ្លាមចុះផ្សាយឱ្យគេភ្លាម បើ មិនដូច្នោះទេ គេ នឹង ខឹងហើយរករឿងជាមិនខាន ។ លោក Warren ក្នុងពេលជួបនឹងភ្ញៀវនោះ គាត់ និយាយសារភាព ទទួលកំហុសមុនភ្លាម មិន រវល់នឹងខុស ឬ មិនខុសអ្វីក៏ដោយ ភ្ញៀវ នោះត្រជាក់ចិត្ត, មិនខឹង, សប្បាយ... មិនរករឿងទៅជានិយាយលេងរាក់ទាក់ ពីនេះ ពីនោះក្រៅអំពីរឿងចុះផ្សាយ ដំណឹង ពានិជ្ជកម្មទៅវិញ ។

និយាយមកដល់ត្រង់នេះ យើង យល់ថា ទោះបី មនុស្សឆ្លៀតណាក៏ដោយ ក៏ចេះនិយាយការ ពារកាន់ជើងខ្លួនឯងដែរ ។ ប៉ុន្តែ មនុស្សដែលឆ្លាតពូកែគឺជាមនុស្សដែលគេមិនចេះកាន់ជើង ឬការ ពារខ្លួនឯងក្នុងពេលដែលខ្លួនឯង មាន កំហុសនោះឡើយ ។ ពីព្រោះ ការធ្វើរបៀបនេះវានាំឱ្យយើង ទៅជាមានតម្លៃឡើងខ្ពស់ ហួសពីមនុស្សធម្មតា ដែលយើងធ្លាប់ស្មាន ។

មានស្រ្តីម្នាក់ជាប្រពន្ធរបស់លោក ឧត្តម សេនីយម្នាក់ ក្នុងពេលមានសង្គ្រាម គាត់សុខចិត្ត ទៅយកសាហាយ មួយជាខ្លាំងរបស់ប្តីគាត់ ដើម្បីរក្សារជីវិតកុំឱ្យស្លាប់ទំរាំបានជួបប្តីវិញ ។ ក្នុង ពេល ជួបនឹងប្តីភ្លាម គាត់ សារភាពកំហុសគាត់ភ្លាម គាត់ និងយាយរាយរាប់ អំពីដើមដល់ចុង អំពីសេចក្តី ស្មោះត្រង់របស់ប្រពន្ធនៅត្រង់ និងយាយសារភាព កំហុសរបស់ខ្លួន ឱ្យ ប្តីដឹងមុនពេលប្តីដេញដោល ដូច្នោះប្តីរបស់គាត់សប្បាយចិត្ត លើ កលែងទោសឱ្យប្រពន្ធ ហើយ ក៏ទទួលយកប្រពន្ធនោះជាប្រពន្ធ ស្មោះត្រង់ របស់ខ្លួនតទៅទៀត ។

នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សស្រី មិន សូវមានស្រីណាហ៊ានសារភាពនិយាយវាយរាប់ ទទួល កំហុសរបស់ខ្លួនមុនបែបនេះឡើយ ។

លោក Elbert Hubbard ជាអ្នកនិពន្ធរឿងរាល់ថ្ងៃម្នាក់ យ៉ាងពូកែដែលមានអ្នកអានយ៉ាង ច្រើនចូលចិត្ត ប៉ុន្តែគាត់ត្រូវបានអ្នកអានស្តាប់ខ្ពើមគាត់ជាច្រើនដែរ មកអំពីអត្ថបទរិះគន់ទិទៀនរបស់ គាត់ ។ ប៉ុន្តែដោយសារការប៉ិនប្រសប់របស់គាត់វាឆ្លាតវាងវៃ ម្លោះហើយសត្រូវរបស់គាត់ក៏ក្លាយទៅ ជាមិត្តរបស់គាត់ទៅវិញ ។ មាន ពេលមួយនោះ អ្នក អានម្នាក់បានសរសេរសំបុត្រផ្ញើទៅឱ្យគាត់មួយ និយាយអំពីការមិនសប្បាយចិត្តនឹងអត្ថបទរបស់គាត់លោកមុន ហើយ អ្នកអានដ៏កំណាចនោះ បាន ប្រើពាក្យទ្រគោះបោះបោក ទៅ លើគាត់ច្រើន ។ ប៉ុន្តែ ដល់ឆ្លើយតបត្រឡប់ទៅវិញ គាត់ និងយាយ ប្រើពាក្យសុភាពរាបសារគាត់បាននិយាយគួរឱ្យរីករាយ អំពី អត្ថបទគាត់កាលឆ្នាំមុន ដល់ គាត់យកមក អានគាត់ទាស់ចិត្តយ៉ាងច្រើន គាត់ទិទៀនខ្លួនគាត់ គាត់ សុំទោសអ្នកអានដ៏កំណាចនោះ រហូត ដល់ អ្នកអានកំណាចនោះ សុំទោសគាត់វិញ ។

តើ! មនុស្សយើងរស់នៅលើលោកនេះ មានអ្នកណាមួយដែលគេនិយាយល្អបំផុតជាក់ខ្លួន គេសុំទោសខ្លួនមុន គេ ទទួលសារភាពកំហុសគេនៅចំពោះមុខខ្លួនមុន ហើយ ខ្លួននៅតែខឹងនៅតែ ជេរពោលគេទៀតទៅ ? ទោះបីមិននិយាយចេញឱ្យគេដឹង ប៉ុន្តែ តែកាលណាគេនិយាយអង្វរខ្លួន ហើយគេសុំទោសខ្លួនហើយ គឺ ខ្លួនអស់ខឹងស្តាប់គេទៀតហើយ បើ នៅសល់ខឹង ក៏នៅតិចតួច អាច ឆាប់បាត់ទៅវិញដែរ ។

នៅក្នុងថ្នាក់រៀន អធិប្បាយ វែកញែករកខុសរកត្រូវមួយ ត្រូវ បានយកអត្ថបទសិស្សម្នាក់ មក លាត់ត្រដាងឱ្យសិស្សដទៃធ្វើការរិះគន់... បណ្តាសិស្សនានា ត្រូវនាំយកនូវចំណុចណាដែលគេមិន ចូលចិត្ត នឹងចំណុចណាដែលគេយល់ខ្វែង ។ បណ្តាយោបល់ទាំងនោះត្រូវបានសរសេរចេញមកតែ កុំដាក់ឈ្មោះ ធ្វើបែបនេះទើបគេយល់បានអស់នូវចំណុចសំខាន់ហើយលាក់លៀមរបស់ របស់មនុស្ស ។

មានសិស្សម្នាក់ ត្រូវ បានមិត្តសម្លាញ់គេទិទៀនយ៉ាងអាម៉ាស់ ថា និយាយផ្តេសផ្តាស់ និយាយចាក់ប្រធាន ។

និយាយមិនសមរម្យថា អត្ថនោមតិ subjectif ថានិយាយស្តាប់មិនបាន មិនសមជាសិស្ស នៅថ្នាក់នោះទេ... ។ ប៉ុន្តែផ្ទុយទៅវិញ សិស្សនោះបានងើបឈរឡើងដោយសប្បាយរីករាយក្នុងចិត្ត ទឹកមុខស្រស់បស់ សុំសារភាព ទទួលកំហុសរបស់ខ្លួនទាំងអស់ ហើយសន្យាកែប្រែ ... ។ តែ ក្នុង ចំនួន ១៥នាទីប៉ុណ្ណោះ សិស្ស ដទៃទៀត ដែល រិះគន់ត្រូវស្ងាត់មាត់ជ្រៀប គ្មាន ឮសូរមួយម៉ាត់ទេ ។ ផ្ទុយទៅវិញ បើហ៊ានតែប្រកែកមួយម៉ាត់ គឺថ្នាក់នោះនឹងក្លាយទៅជាសំបុកឃុំមិនខាន ។

ពីព្រោះថា តែ កាលណាគេមិនចូលចិត្ត គឺ ថាគេត្រូវតែនិយាយ ។ អ្នក និពន្ធ អ្នកសរសេរ ឬ អ្នកលេងល្ខោនគឺធ្វើឱ្យគេអាន គេ មើល... ។ បើ អ្នកអាន អ្នកមើលគេយល់ថា មិន ត្រូវចិត្តគេ យើង ត្រូវតែកែប្រែចេញ ពីព្រោះ យើងធ្វើនោះវាខុស ពីសណ្តានចិត្តរបស់គេហើយ យើង ប្រកែកមិនបាន ទេត្រូវតែទទួលកំហុសនោះទៅទើបគេព្រមជាមួយ ។ ប៉ុន្តែ បើយើងដឹងខ្លួនថាខុសមុនយើងទទួល កំហុសមុន... នោះពិតជាយើងបានល្អ ហើយ អ្នកនៅជុំវិញយើងគេត្រឡប់ទៅជានិយាយសរសើរ ពីយើងទៅវិញ ក្នុងករណីដែលគេត្រូវនិយាយស្តីបន្ទោស ។

នៅក្នុងគម្ពីរចាលីក៏មានពាក្យ ទូន្មានយើងដែរ « ពាក្យឆ្លើយតបដ៏ទន់ភ្លន់របស់យើងអាច ធ្វើ ឱ្យមនុស្សត្រជាក់ចិត្តបាត់ខឹង » ។ ក្នុង ករណីដែលយើងយល់ត្រូវ យើងត្រូវប្រើពាក្យផ្អែមពិរោះ ដើម្បីជជែកវែកញែកឱ្យគេស្តាប់បាន... ហេតុនេះក្នុងករណីចង់ ធ្វើ ឱ្យអ្នកដទៃស្តាប់តាមយោបល់ របស់យើង ដើម្បី យើងល្ងង់លោមគេ ជាបឋមយើងត្រូវចេះសិល្បៈ «កាលណាមិត្តមានកំហុស ហើយ មិត្តត្រូវសារភាព ទទួលកំហុសនោះភ្លាម ចំពោះគេទៅ » ។

បេះដូងអាចឈ្នះបាន សម្រាប់ចិត្ត Raison

កាលណាមិត្តខឹង មិត្ត និយាយពាក្យជ្រះឆ្មោះ ទៅ លើក្បាលមនុស្សដែលត្រូវទទួល...កំហុស គឺមិត្តបានសប្បាយចិត្ត បាន រីករាយនៅក្នុងដើមទ្រូង ។ ប៉ុន្តែ ផ្ទុយទៅវិញ មនុស្សដែលត្រូវយើង និយាយជ្រះឆ្មោះនោះ គេ នឹកគិតយ៉ាងណា? គេសប្បាយចិត្តដូចមិត្តឯងទេ ? ហើយគេនឹងរក មធ្យោបាយសម្រុះសម្រួលជាមួយមិត្តឯងទេ? នេះហើយជាចំណោទសំខាន់ ដែលមិត្តមានកំហឹង នៅក្នុងខ្លួន ហើយត្រូវចេះពិចារណា ។

Woorrow Wilson បាននិយាយថា «បើមិត្តនិយាយការជាមួយខ្ញុំដោយយកដុំដៃជាផ្លូវ ខ្ញុំ ក៏ និយាយជាមួយនឹងមិត្ត ដោយ ឃុំដាក់មិត្តដែរឬ» ។ ប៉ុន្តែ ផ្ទុយទៅវិញ បើមិត្តនិយាយថា «ណ្ហើយ យើងអង្គុយចុះមកនិយាយគ្នាដោយរាក់ទាក់! ខ្ញុំក៏អង្គុយចុះភ្លាម ហើយនិយាយដោយរាក់ទាក់ភ្លាម» ។

ក្នុងការនិយាយយោបល់ យើងវាមានការយល់ខ្វែងគ្នា ហេតុនេះយើងត្រូវប្រឹង ស្រាវជ្រាវរក ចំណុច ដែលខុសគ្នានោះ ហើយ គឺយើងមុខតែនឹងត្រូវគ្នាឬយើងយល់ខុសគ្នា ដ៏តិចតួចប៉ុណ្ណោះ ចំណុចដែលត្រូវគ្នាច្រើន ហើយក៏ងាយយល់គ្នាផងដែរ ។

ចំពោះករណីនេះ គ្មានអ្នកណាមួយឱ្យច្បាស់លាស់ជាង JOHN B.ROCKEFESSLLER ទេ ។ កាលពីឆ្នាំ ១៩១៥ ROCKEFESSLLER នេះឯងហើយដែលជាមនុស្សត្រូវគេស្អប់ច្រើនបំផុតនៅតំបន់វ៉ៃ កូឡូរ៉ាដូ ។ តាំងពីបីឆ្នាំកន្លងមកហើយ នៅតំបន់នោះត្រូវបំផ្លាញ ជាច្រើនដោយមានបាតុកម្មឈប់ធ្វើ ការ នាំឱ្យមានការកាប់ចាក់បង្ហូរឈាមយ៉ាងច្រើនបំផុត នៅក្នុងខ្សែឧស្សហកម្មរបស់សហរដ្ឋ អាមេរិក ។ បណ្តាលកម្មករទាំងឡាយនៅក្នុងកណ្តាប់ដៃ ROCKEFELLER ប៉ះបោរទាមទារ ឱ្យឡើង ប្រាក់ខែ ។ របស់ទ្រព្យទាំងឡាយ ត្រូវបានវាយដំបំផ្លិចបំផ្លាញ ។

ម្ចាស់រោងចក្រទៅហៅទាហាន មកធ្វើអន្តរាគមន៍នាំឱ្យកើតទៅជាការបង្ហូរឈាម មានកម្មករ ជាច្រើន ត្រូវស្លាប់នៅក្នុងពេលនោះ ។

ក្នុងសភាពបែបនេះ ក្នុងករណីដែលកំហឹងកំពុងតែពុះពុលបែបនេះ ROCKEFELLER សម្រេច ចិត្តថា នឹងលូងលោមយកចិត្តពួកក្បត់បន្តិចទៅចុះ ដើម្បីធ្វើការសម្រុះសម្រួល តើលោក ROCKEFELLER គាត់ធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីឱ្យបាន សម្រេចយកជ័យជំនះ ?

បន្ទាប់ពីធ្វើការចលនាសម្រុះសម្រួល ជាមួយនឹងពួកកម្មករដើម្បីរកមធ្យោបាយដោះស្រាយ ROCKEFELLER បានធ្វើសេចក្តីថ្លែងការមួយនៅចំពោះមុខកម្មករ ។

សេចក្តីថ្លែងការនោះមានឥទ្ធិពល យ៉ាងសំខាន់ចម្លែក គឺវាអាចវែកចេញបាននូវកំហឹង ទាំង អម្បាលម៉ាន ដែលនៅរុំជុំវិញគាត់កំពុងតែរៀបចំសង្កត់ពន្លឺចាត់ ។ គាត់ធ្វើការសន្ទនាយ៉ាងស្មិត ស្មាល ជាមួយនឹងកម្មករគាត់និយាយទទួលកំហុស គាត់និយាយលើកជើងកម្មករ និយាយសន្យាជា ពាក្យកិត្តិយស និយាយនឹកស្តាយការប៉ះទង្គិចគ្នា ដោយអចេតនាដែលមិនគួរឱ្យកើតមានសោះ... ទើបញ្ចប់កំហឹងកម្មករ ទាំងនោះត្រូវធ្វរស្រាល ។

សូមឱ្យមិត្តជ្រាបថា ROCKEFELLER និយាយនៅពេលនេះ គឺនិយាយជាមួយនឹងពួកមនុស្ស ដែលពីថ្ងៃមុនទាមទារសំលាប់គាត់ចោល... ក៏ពីព្រោះតែពាក្យសម្តីគាត់ទន់ភ្លន់ ផ្អែមល្អែម រាក់ទាក់

ជាងអ្នកយោសនាឱ្យសាសនាទៅទៀត ឆ្ពោះហើយក៏ចូរមានដំណើរទៅបានស្រួល ទោះបីមាន
ការគុំគូនឱងសម្បារពីថ្ងៃមុនក៏ដោយ ។

ចប់